

Bajtársi Levél

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI
TÁJÉKOZTATÓJA

ALAPÍTOTTA: VITÉZ KARSAY JENŐ ALEZREDES

1985. MAJUS—JUNIUS—JULIUS—AUGUSZTUS.

XVIII. EVFOLYAM, 5—6—7—8. SZÁM.

TORONTO, ONT., CANADA.

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS KÖZPONT CIME:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

FROM: „MKCSBK” HUNGARIAN
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA.

*Mr. G. de. Niss
712 54TH AVE. S.W.*

CALGARY - ALBERTA

PRINTED MATTER

keszerződést és sérelmeinket orvosolni fogják. Az Önök kormányai ezt az írásban adott ígéretüket nemcsak be nem váltották, hanem 25 év leforgása alatt arra nem is mutattak semmiféle hajlandóságot."

„A Hitleri Németország fellépésében és annak folyamánaképpen Észak-Magyarország egy részének, Kárpátaljának és Észak-Erdélynek a visszatérésében a vérig sértett magyarság történelmi igazság feszítő erejének a jelét látta, amely a trianoni igazságtalanságot részben jóvátette."

„Az említett országrészek visszatérése olyan örömet váltott ki a magyarság lelkében, hogy furkósbottal verte volna szét azt a magyar kormányt, amely ezekről a területekről lemondott volna, vagy azokat nem fogadta volna el."

Válaszom közben a Bizottság tagjainak

haragos arcvonásai fokozatosan eltűntek. Az elnök felfüggesztette a kihallgatást és falatozó szünetet engedélyezett, amire már engem is meghívtak.

Az ötórás kihallgatás után egyideig még beszélgettem a Bizottság egyik tagjával, az után visszatértem fogolytársaimhoz, akik a kihallgatás ideje alatt izgult várakozásban voltak. Nagy örömmel, óvációval fogadtak, mert közben tolmácsom röviden elbeszélte a kihallgatás fontosabb jeleneteit. „Roppant nagy szolgálatot tettél szegény Hazánknak — mondották — „ennek biztosan meg lesz a hatása”. Sajnos, csalódtunk mindannyian: Trianonra még csak rádupláztak a II., a Super-Trianonnal. De mi, magyarok, emlékezünk, nem feledünk és hiszünk abban, hogy az utódok egyszer jóváteszik azt, amit az elődök ellenünk vétettek!

Az óturai csendőr-síremlék történetének leírása

Kivonat a „Híven, Becsülettel, Vitézül” c. könyv, Budapest, 1905. kiadásából: (Miért volt szükség a m. kir. Csendőrség felállítására?)

1854. április hó 20-án Koczurek János és Liberszki József miavai őrsbeli csendőrök, akik akkor a cs. kir. V. és XVIII. csendőr ezredhez tartoztak, Miaváról előfogaton elindultak két ismeretlen katonaszökevény üldözésére, ezen környéken csavarogtak és pisztolyal voltak felfegyverkezve. A csendőrök azonban nem tudták, hogy a szökevényeknél pisztoly is van.

Az óturai határban az országút melletti völgyben fekvő találták föl a két katonaszökevényt.

Midőn a csendőrök a polgári ruhába öltözött, két előttük ismeretlen idegent ottan megtalálták, az előfogatot megállították, az egyik csendőr a kocsiról leszállt és vállazott fegyverrel igazolásra szólította fel őket.

Az ismeretlen egyének egyike a kabátja belsőzsebébe nyúlt azon megjegyzéssel, hogy igazolványát elő fogja mutatni, az igazolvány helyett egy lövésre pisztolyt rántott elő és szívenlőtte ezen csendőrt.

Ugyanabban a pillanatban a másik szökevény a már elesett csendőr fegyverét megkapta és azzal a kocsin ült csendőrt szívenlőtte és mindkét csendőrt rögtön meghalt.

Ekkor a szökevények a csendőrök fegyvereit magukhoz vették és az óturai határban fekvő úgynevezett Podhájszki magányosan álló malomba mentek, ahol három napig voltak elrejtözve és megöléssel való fenyegetéssel arra kényszerít-

tették az ott lakó molnárt, hogy ottlétüket nem fogja elárulni.

A molnár a fenyegetéstől félve, nem árulta el őket és így történt azután, hogy az ott összpontostott nagyszámú csendőrség nem tudta kézrekeríteni és elfogni a két szökevényt, kik onnét azután a fegyvereket magukkal vive eltávoztak és többé nem sikerült azokat elfogni, vagy megtudni, hogy kik voltak.

Ezen csendőrök megtámadása pillanat műve volt és olyan gyorsan történt, hogy a kocsin ült csendőr nem használhatta fegyverét.

Az óturai temetőben a síremléken levő felirat a következő:

Felül a pajzsban:
FÜR DIE IN IHREN BERUFE
AM 20. APRIL 1854 GEFALLENEN
CORPORAL
JOHANN KOZUREK
UND GENDARM
JOSEF LIBERSKY
Alul:
FÜR IHREN
KAMERADEN
DES
V. UND XVIII.
REGIMENT.

Az útszéli emléksobron, azon helyen, ahol a gyilkosság történt, e megújított felirat van (a régi német nyelven volt):

KOCZUREK
ÉS
LIBERSKI
CSENDŐRÖK
1854.

Erdélyi és Kozma futóbetyárok elfogatása

Nagy elődeink emlékére, kik 1881. után megteremtették a közbiztonságot Magyarországon. (Kivonat a „Híven, Becsülettel, Vitézül” c. könyvből, Budapest, 1905.)

Erdélyi György és Kozma István fegyveres futóbetyárok, kik már több ízben elkövetett rablások és gyilkosságok által Tiszafüred vidékét hónapokon keresztül rettegésben tartották, ugyannyira, hogy már a m. kir. belügyminiszter úr Nagyméltósága, Erdélyi fejére 200 forint díjat, Kozmáéra pedig Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye ugyanannyit tűzött ki. 1882. évi december hó 26-án délelőtt mintegy 10 óra tájban a 6000 lakossal bíró Tiszafüredre bementek és ott Medveczky Károly vaskereskedő Fő utcán lévő boltjában revolverkert és töltényeket raboltak s ezekkel az utcán lövöldözve kiabáltak: „hogy történyük van most már elég, csak csendőr kell, de legalább száz.”

Pál Dániel őrsvezető tiszafüredi őrsparancsnoknak ez tudomására jutván, habozás nélkül két csendőrrel azok elfogatására indult, minek a betyárok neszét véve, a városból menekülendő, az ottani szolgabíró kocsisától, — jártatás végett székérbe fogott két lovat erőszakosan elvették és ezeken sietve távoztak a városból. Pál Dániel őrsvezető, ki már ekkor két csendőrrel a betyárokat üldözőbe vette, találkozott ezen megrablott kocsissal, ki a történeteket elbeszélte, mire az őrsvezető a legközelebbi parasztházba sietett és ott két lovat kérve, egyiken maga, a másikon pedig a kocsis, mint út-

mutató, a rablók után vágattak, nehogy a menekülőket szem elől tévésszék, előbb azonban az őrsparancsnok meghagyta a két csendőrnek, hogy ötet kocsin azonban kövessék, mit ezek foganatosítandó, kocsin egy pandur kíséretében Pál őrsvezető után hajtottak ugyan, de a feneketlen rossz út miatt lassan tudván haladni, Pált csakhamar szem elől tévéstették és őt többé feltalálni nem tudták.

Igy tehát Pál a rablókat üldözte tovább, Igar helység közelében már csaknem megközelítette őket s a sikertelen megadásra felszólítás után reájuk is lőtt, de a mégis jókora távolság s a rohanó célpont miatt lövedéke irányt tévesztett. E lövéstől lova meg is bokrosodott és Pált ledobta, de az ismét lórakapott s folytatta az üldözést. Igaron már lova kiállva Széky Péter földbirtokos gyorsan felnyergelt lovára ült, de miután a fegyvertől megijedt, az őrsvezetőt az udvaron levő verem tetejére vetette, melyen magát nagymérvben ütötte meg, ennek dacára azonban rögtön felugrott s a másik már felnyergelt lóra ülve vágatott a rablók után. Tomka Imre igar tanyájának vezetettve az üldözötték nyoma által s innen ismét tovább Lovassy Ákos tanyájához gyorsan haladt elő Pál s miután a betyárok által használt szolgabírói lovak is már teljesen kifáradtak s más két ló kiszolgáltatását ki-

erőszakoló betyárok, mivel ezeken soha még ember nem ült, elmenekülni nem tudtak. Pál őrsvezető által annyira utóélettek, hogy ismét felszólítottak a megadásra, erre azonban a betyárok lövésekkel feleltek; az őrsvezető viszonzta azt, de a lovaglástóli felhevülése s elfáradása miatt nyugodtan célbavenni őket már nem tudta. A betyárok folytonos lövöldözés közben mindinkább hátráltak, míg végre a tanya mellett levő egy haboglya mögé rejtöztek, ahonnan aztán gyorsabb tüzelést nyitottak meg üldözőjükre. Ez alatt Pál őrsvezetőnek tölténykészlete elfogyván, Czinege István tanyástól egy fegyvert kért, mit az egy tölténnyel telt vadásztarisznyával együtt készségesen nyújtott neki át. Ezen időközben felhasználva a betyárok, ismét odább állottak és útjukat Vajda János tanyája felé vették, követve természetesen Pál őrsvezető által, ki őket a nevezett tanyánál be is érte. Itt újlag erős tűzharc fejlődött, a betyárok kétségbeesetten védvén magukat, de Pál őrsvezető öntudatos bátorsággal támad-

ta meg őket, látván, hogy többszörös felszólítás sem hozza meg a sikert. Tüzelve igyekezett tehát mindig közelebb jutni, mialatt sikerült is neki Erdélyit egy lövés által földre teríteni, ki azonban csakhamar felugrott és a megadás helyett ismét löni kezdett, de egy másik jólirányzott lövésre ismét felbukott és belátván, hogy menekülésre többé lehetőség itt nincs, megadta magát. Míg Pál őrsvezető ennek megbilincselésével foglalkozott, addig Kozma az őrsvezető ezen határozott fellépésétől megrettenve, egy ólba menekült. A láncravert Erdélyit őrizet végett biztos kezekbe helyezvén, Pál Kozma elfogására sietett, kit is az ól ajtaján át párszori sikertelen önmegadásra való felszólítás után két lövéssel megsebzett s ilykép őt megrohanva, meg is kötözte.

Előzetes orvosi szemle után mindkét rablót azután Pál őrsvezető által az egri kir. törvényszéknek szabályszerűen átadatott.

(Papp Lajos őrsvezető hagyatéka)

1965-ÖS CSENDŐRNAPI BESZÁMOLÓ

A Montreálban és környékén élő volt M. Kir. Csendőrség tagjainak Bajtársi Közössége bőséges keretek közt ünnepelte meg az idei Csendőrnapot.

F. évi február 14-én délelőtt, felekezetek szerint Istentiszteleten vettek részt a bajtársak. A róm kath. templomban szent-misé, a magyar ref. templomban pedig imát mondattunk a hősi, vagy mártir halált halt bajtársak lelkiüdvéért, illetve emlékükre.

Aznap délután 13 órai kezdettel a montreali Magyar Ref. Egyház (50 Graham Blvd.) kultúrhelyiségében zártkörű Csendőrnapi ünnepélyt rendeztünk. 13 órától — 14 óráig, ismerkedés, bemutatkozások, stb. közben a Montreali Magyar Táncsoport magyarruhás leányai koktélt és süteményeket szolgáltak ki a megjelent vendégeknek. A vendégek közt kellemes családi hangulat fejlődött ki, s ennek jegyében ültek asztalhoz a 14 órakor kezdődött dísz-ebéd elfogyasztásához. Dr. Fehér Mihály nagytiszteletű úr asztali áldása után kezdetét vette az ebéd, melyet csendőr asszonyok szolgáltak fel, Az ízletes és bőséges ebéd elfogyasztása után a rangban legidősebb bajtársunk üdvözölte a megjelent vendégeket és méltatta a nap jelentőségét. Nagytiszteletű dr. Fehér Mihály, mint házigazda és mint egyházi vezető a montreali magyar református egyház üdvözlését tolmácsolta, majd beszéde során méltatta a csendőrség múltbani otthoni eredményes és az emigrációban példamutató munkássá-

gát nemzeti szempontból. Beszéde végén Isten áldását kérte a csendőrség minden tagjára és munkájára.

Következett Főt. Szigeti Endre, r. k. lelkész, ki a montreali magyar r. k. egyház üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta, majd mint csendőr gyerek, ki csendőrök közt nevelkedett, gyermekkoros emlékeket idézett fel a csendőrlaktanyai élményeiből. Beszéde végén a rangban legidősebb bajtársunk Főt. Szigeti Endrének ünnepélyes beszéd keretében a vendégek éljenzése közben mellére tűzte a Központi Vezetőség által részére megküldött csendőr-jelvényt és átadta az ezzel járó személyi igazolványt. Főt. Szigeti meghatódottan mondott köszönetet ezért a kedves figyelmességért.

A montreali MHBK üdvözlését Detre Gyula csoportvezető tolmácsolta. Felkérte a csendőr bajtársakat az MHBK-val való szorosabb együttműködésre. Következett Ferenc, a Hungária Szabadságharcos Szövetség üdvözlését tolmácsolta még együttérzéssel.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Detre Katika az édesanyjától örökölt, most bontakozó, de már is reményekre jogosító tehetséggel szavalt a Hajas István Franciaországban élő testvérünk „Kakastollások” című költeményét. Katikának ez volt a második nyilvános szaválata, de már is a közönség szívébe fogadta. Következett Drábik Mihály táncművész, ki szívet-lelket gyönyörködő formában mutatta be a „Pusztafalu sarkantyús verkunkós” címűn tánc-

számot. Majd Kovács Marika televízió énekesnő, magyar dalokat adott elő a közönség nagy tetszésnyilvánítása közben. Zongorán kísérte dr. Szathmáry Lóránt bajtársunk. Ismét Drábik Mihály táncművész következett, — bemutatta a „Magyar legény virtus” című táncszámot. A közönségnek annyira tetszett ez a szám, hogy nem akarta a művészt leengedni a színpadról. A nagyszerű táncbemutató után Herceg Ferenc bajtársunk magyar nótákat énekelt dr. Fráter Gyula bajtársunk hegedű kíséretével.

Utolsó műsorszámunk Drábik Mihály „Bihari sarkantyús” című táncszáma volt. Ezt a számot táncolta valamikor a művész II. Erzsébet királynő előtt, s a királynő óhajára meg kellett ismételni a művésznak ezt a táncszámot.

A műsor befejezése után Fráter és Szathmáry bajtársaink hegedű, illetve zongoraszámokkal, Szabó Lajos ejtőernyős bajtársunk pedig válogatott hanglemezekkel szórakoztatta a vendégeket. Közben folyt a nyereményjegyek árusítása, melyet Cserhalmi Aranka és Detre Katika végeztek eredményesen. Sok érdekes tárgy került kisorsolásra, melyeket a bajtársak ajándékoztak a közösségünk javára.

A Quebec tartományban hónapok óta tartó italelárúsító sztrájk, nem kis nehézséget okozott a vendégek itallal való ellátása körül, ennek ellenére a vendégek kellemes hangulatban maradtak együtt a késő esti órákig.

A fentebb említett ital sztrájk miatt az anyagi siker minimálisra csökkent, az erkölcsi siker viszont túlhaladta várakozásunkat.

Ezúton mondok köszönetet azoknak a kedves bajtársaknak, kik a Csendőrnapi megrendezésének körülményes munkájában ÖNZETLENÜL segítségemre voltak, ki kell emelnem Cserhalmi Ferenc bajtársunkat és családját, valamint Patkai Józsefet és családját, továbbá azokat a csendőrásszonyokat, akik a felszolgálást elvégezték, hálás köszönet azoknak az asszonyoknak, kik süteményekkel és ajándéktárgyakkal biztosították a rendezvényünk sikerét.

A montreali csendőr bajtársak nevében hálás köszönetemet fejeztem ki Horváth László úrnak, a montreali Magyar Táncsoport vezetőjének, az ünnepélyünk hangulatosabbá tételére rendelkezésünkre bocsájtott magyarruhás leányokért, Drábik Mihály táncművész úrnak és Kovács Marika televíziós énekművésznőnek azért a magas színvonalú művészetért, melyet ünnepélyünk sikere érdekében nyújtottak fellépti díj nélkül.

SZABÓ SÁNDOR törm.
csoportvezető.

★

Calgary, Alberta, Kanada városában és környékén élő bajtársak 1953. év óta minden esztendőben összejönnek és katolikus, valamint református istentisztelet hallgatása után társas vacsora keretében, hozzátartozóikkal és vendégeikkel együtt emlékeznek meg a testületről, elesett bajtársakról és a hajdani szolgálatról.

Február 13-án reggel 8 órakor az Árpádházi Szt. Erzsébetről elnevezett magyar templomban mondott énekes gyászmisé és könyörgést bajtársainkért az egyházközösség plébánosa: Father Horváth Miklós.

Az oltárt erre az alkalomra magyar zászlókkal diszitettük s a mise után a Himnuszt énekelték el a bajtársak.

Ugyanezen a napon délelőtt felkerestük a calgaryi temetőben nyugvó bajtársak sírjait, melynek végeztével Nagy Sándorné a csoport első vezetőjének özvegye villásreggelin látta vendégül a bajtársakat.

A szíves látás a meghitt környezet szárnyakat adott az emlékezésnek és több és több régnem halott név, elmosódó arc elevenedett meg . . .

Emlékeztünk a régiekről . . .

Másnap, 14-én, vasárnap 11 órakor Karancz János csoportvezető, továbbá Rác István és Szelei József bajtársakból álló küldöttség vett részt a Kálvin magyar ref. templom istentiszteletén, ahol Nt. Nagy Balázs Dezső ref. lelkipásztor emlékezett meg a Testület 64 éven át kifejtett munkájáról, és mondott imát az elesett bajtársak lelkiüdvéért.

Ugyanezen a napon este a Szt. Erzsébet egyházközség Iskola Bizottsága kultúrelőadásán emlékezett meg a volt Testület 84-ik évfordulójáról és méltatta röviden a 64 éven át ellátott közbiztonsági szolgálatot.

A hagyományos emlékvacsorát 20-án este 6.30-kor tartottuk meg a Szt. Erzsébet egyházközség nagytermében.

A színpadon felállított fenyőkoszorús hadidiszitményt körülvevő zászlók között már ott volt az új kanadai nemzeti zászló.

A meghívott vendégek között ott voltak Father Horváth Miklós plébános, Nt. Nagy Balázs Dezső lelkipásztor és Kovács Márton, az MHBK helyi cso-

portjának helyettes vezetője.

A vendégek, a bajtársak és hozzátartozók között külön asztalnál ültek a fiatalok: 14 gyermek, akik most első alkalommal vettek részt csaknem kivétel nélkül az összejövetelen.

A műsort Karancz János őrm. csoportvezető nyitotta meg. Beszédjében emlékezett a Testület múltjáról, visszapillantott a már hagyományossá vált megelőző összejövetelekre, az eddigi szíves eredményre.

Felhívta a bajtársak figyelmét, hogy ne engedjék, hogy sértődések, surlódások, nyilvánvaló félreértések megbontsák a hosszú éveken át olyan szépen megőrzött bajtársi kapcsolatot. Az összetartást hangsúlyozva kívánt kellemes szórakozást a társaságnak.

Az asztali áldás elmondása után vette kezdetét a vacsora, mely ízben is és minőségben is kifogástalan volt és ezévből is elismeréssel gyarapította a főzésben közreműködő hozzátartozók és bajtársak kipróbált ízlését és hozzáértését.

A pohárköszöntőt a legidősebb bajtárs mondta el. Beszédében megemlékezett a 64 évvel ezelőtti események, a 20 évet megelőző csendőrnapi megemlékezésről, az utolsó: már egymás után rohanó évek minden esztendőben koptatják emlékeinket, a fiatalokhoz való ragaszkodásnak nem szabad csökkenie. Maradjatok munkás tagjai a magyar egyházi és világi közösségeknek — mondotta a szónok — ezek ma a magyar kultúra végvárai! Ápoljátok a magyar nyelvet és adjátok át gyermekeiteknek!

Majd gyermekekhez fordulva így folytatta:

Ne feledjétek, hogy a magyar nyelv és csak a magyar nyelv használata tarthatja meg számotokra ezt az egyházat és ezt a szép épületet, mely két generáció annyi fáradságos és áldozatos munkájának az eredménye!

Ugyanakkor a több nyelv és a több kultúra ismerete adja meg a tényleges tudást, a szélesebb látókört, a nyugodt türelmet, melyre ennek az országnak olyan nagy szüksége van!

Végezetül hazaszálltak gondolataink kérvén a Mindenható áldását a Kárpát-koszorúza haza minden lakójára az ország szebb, boldogabb jövőjére!

A tapssal fogadott beszéd után Kovács Márton bajtárs tolmácsolta az MHBK mint testvérközösség ünnepi jókívánságait s idézett a testülettel közös emlékeinkről.

Szelei József bajtárs saját szerzeményű történelmi versének elmondásával, melyet tapssal jutalmazott a közönség, a vacsora véget ért.

Azután sok-sok régen hallott, de el nem felejtett magyar nóta, majd tánc mellett szórakoztak tovább a bajtársak és a vendégek, majd végülis kiváló hangulatban egy kellemesen eltöltött est emlékével oszlottak szét és tértek nyugovóra az éjfél utáni órákban.

Németországi bajtársaink 1965. febr. 13-án Heidelbergben ismerkedési táncmulatságra

jöttek össze, ahol kiváló hangulatban a hajnali órákig szórakoztak, hozzátartozóikkal együtt mintegy 100-an.

A másnapi, február 14-i csendőrnapi ünnepélyre 25 bajtársunk gyűlt össze, köztük 1 ezds, 3 alez, 3 szds, 1 fhdgy, 1 hdgy, 1 főtörm, több őrm és cső. Németországi bajtársaink csendőrnapi meghívóját a MKCSBK jelvény díszítette és maga az izléses meghívó is felemelően hatott.

v T. L. ezds bajtársunk rövid és velős bevezető beszéde után v. M. L. szds mondotta az ünnepi beszédet, melyet alant közlünk. Majd közösen fogyasztották el az ünnepi ebédet s ezalatt alkalom nyílt a régi szép idők hangulatát is felidézni. Németországi bajtársaink elhatározták, hogy ezentúl rendszeresen összejönnek. Szívből gratulálunk nekik, mert a legtöbben 100 és 100 km-eket utaztak, hogy a csendőrnapi résztvevessenek. Az elhatározásukat tettek kövessék! A csendőrnapi kiváló megrendezéséért v. M. L. szds bajtársunkat illeti elismerés.

★

VITEZ MACZKY LASZLÓ SZDS BESZÉDE

Ha körülnézek és látom a kemény csendőr arcokat, látom az önfegyelmű sugárzó határozottságot, látom a bátor tekinteteket, a civilruhák eltűnnek szemem elől, a lelki szemeimmel díszegyenruhánkat látom, kezemben érzem kardom hűvös vasát, gondolatban szeretettel megsimogatom kakastollamat s úgy érzem, nemis a keserű hontalanságban vagyunk, hanem otthon, valamelyik csendőrparancsnokság épületében és ünnepeljük Testületünk — immár 84. — születésnapját.

Tudom, hogy valamennyiünk lelke e pillanatban messze-messze keletre száll; rabházunkba; tudom, hogy szívünk most is Szent-Hazánk és fajtánk érdekében, Istenhittel és esküszóval megfogadott eszmékért dobog. Tudom, hogy keserű számkivetettségünk 20 éve sem változtott rajtunk eszmeileg, s ha megöregedtünk, vagy megrokkantunk is fizikailag, énünk változatlanul az, ami volt, ma is. M. Kir. Csendőrök vagyunk! Ma is az a felelősségtudat irányítja tetteinket, hogy mi vagyunk a „NEMZET BIZALMÁNAK LETÉTEME NYESEI!”

Amikor egy teológust pappá szentel a püspök, a szertartás végső szavai: „TE PÁP VAGY MINDŐRÖKKÉ”. Súlyos szavak, de boldogan hallja a magasztos HIVATÁST választott ifjú lelkész. Ha az avatandó magyar katonák leteszik a CSENDŐR ESKÜT, senkisem mondja: „TE CSENDŐR VAGY MINDŐRÖKKÉ, de a kimondatlan szavak mégis élnek és iratlan törvényt képeznek, s ez a törvény még erősebben kötelez! Mert a csendőr-szolgálat is magasztos hivatás és nemcsak kenyérkereső foglalkozás!

A CSENDŐR SZOLGÁLAT MAGASZTOS HIVATÁS MAGYARORSZÁG ÉS A MAGYARSÁG SZOLGÁLATÁBAN!

Ez a magyarázata annak, miért vagyunk olyan nagy bűnösök a rombolás szellemének szemében, miért kellett Hazánkban 1945-ben olyan villámgyorsan megszüntetni szolgálatunkat, feloszlattani kereteinket, kollektíve „háborús főbűnösökké” tenni bennünket és elkezdni fizikai kiirtásunkat is! Akiket elér-

hettek, alig szabadultak. A tisztek 60 százalékát, a tiszthelyettesek 50 százalékát kiirtották! A többi csendőr földönfutó, vagy börtönlakó. De nemcsak a vasfüggöny mögött, hanem a szabad Nyugaton is azonnal felhördül a Nyugatra tolt sátán, ha csendőrökről hall, ha csendőr szolgálja továbbra is hazáját és fajtáját . . .

. . . és mégis élünk! Hiábavaló a sántáni törekvés, mert élünk és élni is fogunk! A „Nemzet bizalmának letéte nyesei” továbbra is mi leszünk!

Harcolunk eszményeinkért, mert ezt elvárja tőlünk az a sok-sokezer csendőr HŐS, csendőr VÉRTANU!

Széttéphetetlenül fogjuk meg egymás kezét igaz bajtársak módjára és minden bomlasztó intrikát, rágalmat, vádat háritsunk el, ne essünk befolyása alá senkinek, hiszen a csendőrszem és agy már úgy van teremtvé, hogy tudjon ítélni!

Vigyük keresztünket zokszó nélkül, hiszen az megdicsőüléshez vezet! Fajtánk hurcolja keresztjét sok ezer éve és mégis él!

Csendőr sors: MAGYAR SORS!

S ahogyan hiszek Magyarországot fátámadásában, ugyan úgy hiszek a M. Kir. Csendőrség jövőjében!

Mert élni fogunk:

eszményeinkhez: HIVEN:
fajtánkhoz: BECSÜLETTEL!
Hazánkért: VITÉZÜL!

Angliai bajtársaink a csendőrnapot 1965. február 13-án tartották Londonban. Az ünnepséget a Mindszenty Otthon-ban bajtársi vacsora vezette be. A rangidős ezds, területvezető bajtársunk hívó szavára 21 cső

egyén és cső barát jelent meg és kellemes, igaz bajtársias hangulatban töltötték az estét. Az összejevetel ünnepi szónoka: K. L. alez többek közt szavaiban a csendőr ére nyeket kötötte csokorba és hitet tett arra, hogy ezen ére nyek nyomán 84 éven át kialakult „csendőr szellem” minket, csendőröket is túlélve előbb-utóbb biztosan hazakerül. A csendőrnapi egyik vendége: Tüttő György r. k. lelkész szavaiban kiemelte az emigráns csendőrök lépten-nyomon tapasztalható bajtársi összetartását, a csendőr bajtársi életet példaként állította az egyéb emigráns alakulások elé. K. J. főtörm bajtársunk a csendőrségek történetét ismertette Napóleon csendőrségétől kiindulva. A megjelentek igaz baráti hangulatban az éjfél órákig voltak együtt, hiányolva azokat, kik ettől a kedves csendőrnapi estétől távolmaradtak. Az összegyűlt bajtársak a B. L.-re 22 angol fontot adományoztak.

★

Franciaországi bajtársaink a csendőrnapot 1965. február 13-án Roubaix-ban, B. J. törm bajtársunk házában tartották. Az ünnepelelyen résztvettek a csendőrbarátok is. T. J. törm, területvezető megnyitó beszéde után törm emlékezett meg a hősi és mártírhálált halt Bajtársainkról, majd méltatta a nap jelentőségét, mely még ma is nagy ünnepe a csendőr lelkekben. Utána Hajas István tb. csendőr bajtársunk szavalta el az erre az alkalomra írt legújabb csendőr versét. (A verset hálás köszönetünk tolmácsolása mellett lent közöljük).

Majd az egybegyűlt bajtársak és vendégek vacsorához ültek, melyet derék csendőr asszonyaink készítettek jó magyarosan.

Lélekekben velük ünnepeltek a többi fran-

ciaországi bajtársak is, kik a szétszórtság, nagy távolságok és munkaviszonyok miatt személyesen megjelenni nem tudtak.

A „Kakastollások” c. vers halhatatlan költője, Hajas István ezzel az új 1965. február 14-re írt versével ajándékozott meg bennünket:

NEM SZABAD FELEDNÜNK!

Magyarnép fiai, de szépek voltatok!
Falvainkban mikor délcegen jártatok,
Vigyázó szemekkel álmunk őriztétetek!
Tolvajok kezétől értékünk védtetetek,
Mikor idegen nép, jött irtani magyart!
Mind az őseleink, álltátok a vihart!
Túlerővel szemben vitézül vívtatok!
Magyar történelmet, vérünkkel irtatok!

Nékünk nem volt időnk, érettetek sírni!
Idegenbe kellett bánatunkat vinni!
Ti ott maradtatok, véresen és holtan!
Magyarföld porával végleg eltakartan!

Híven! Becsülettel! Végsőkig álltatok
Hősökké! Martyrrá Szentekké váltatok
Szilárd alap a Hit! Istenüktől ered!
Eltörölhetetlen! Ragyogó lesz neved!

Reményünk sugara ettől lángra lobban!
Fájó-vérző szívünk, keményebben dobban!
Ujra kell indulnunk, bízva az egekben!
Hinni a Bátrakban! Régi őse-nevekben!

Hűs utódok vagyunk! Szent, tiszta örökünk!
Magyarok Istene, öröködik fölöttünk!
Gonosz nem győződ le soha nemzetünket!
Nem törölheted le öröklött nevünket!

Ragyogó ősi Hit, vezeti népünket!
Isten nem engedi elveszni létünket.
Napunk mindig virrad! Ujabb harcra biztat!
Nem szabad felednünk gyönyörű múltunkat!

Magyarok! Csendőrök! Szép deli ifjaink!
Sírokban porladó honvédök, Hőseink!
Maradott utódunk! Isten így akarta!
Előre a zászlót! Rajta; Rajta! Rajta!

★

New Brunswick-i bajtársaink (New Jersey, USA) az idei csendőrnapot 1965. február 14-én rendezték meg. Z. V. őrm, csoportvezető üdvözölte a 100 főt meghaladó bajtársi és vendégsereget, majd 1 perces néma vigyázz állással áldoztak a csendőr Hősök és Mártírok nagy seregének. Ezen idő alatt T. K. törm. bajtársunk megható mély hangon a következőket mondotta: „Hol sírjaik domborulnak, unokáink leborulnak és áldó imádság mellett mondják el szent neveiket” —, egy kis szünet után folytatta: „Szánd meg Isten a magyart, kit vészek hányának, nyújts feléjevődő kart tengeren kínjának!” — . . . Majd a megjelentek együttesen mondták el a Szózat és Híszkegy szövegét.

Erdősi Atya, a r. k. egyház képviselőben asztali áldást mondott és kezdetét vette az ünnepi ebéd, majd Bertalan Imre ref. lelkész, egyháza képviselője, imája fejezte be a csendőrnapi ebédet.

Majd Kiss Gábor fhdgy bajtársunk emelkedett szólásra és ünnepi beszédében többek közt párhuzamot vont az Amerikában annyira népszerű „cocktail party” és a csendőrség között. Ha lefordítjuk, a cockkakast, a tail pedig faroktollat jelent, tehát milliók és milliók szerte a világban tudva, vagy nem tudva a magyar csendőrség szim-

bólumával köszöntgetik egymást. — „Itt tehát az ideje, hogy minden cocktail ivó polgárnak megmondjuk, a szívélyes ünnepelést szerényen elfogadjuk!” — Kiss bajtársunk szavai harsány derűt váltottak ki az ünnepi hangulatból. Majd beszédét hanglémezekkel fűszerezte, átvitte a new brunswicki ünnepelő bajtársakat a harcos magyar történelem I—I szakaszán, felsírt a tárogató a kuruckorra emlékezve s a dacos katonainduló, mely két világháborúba vitte katonáinkat . . . A m. kir. Csendőrség felállítását a közrend megszilárdulása követte s hűségesebben, derekábban és vitézebbül nem szolgált soha senki . . . Aztán verset idézett a következőképpen:

„Most hűséges vagy, derék és vitéz,
A szép szomorú folyó partján
Kutat a sóhaj, kakastollat idéz,
Hűség, becsület, vitézség közönséges dolog,
Fáradt, csalódott, kit kérdez Urunk:
Leszünk e magyarok, leszünk e boldogok?
Meggibgyent fagyott ajk nem hirdet több
igét,
Áldd meg igaz Isten egy Testület hitét!
Áldd meg a volt-at, a van-t, a jövőt
S adj a lankadóknak — nekünk — Erőt!
Erőt!” . . .

Kiss Gábor bajtársunk nagy tapsot kapott szép előadásáért.

Az ünnepi beszéd után Z. V. őrm, csoportvezető ismertette az év eseményeit. Kitért utolsó felügyelőnk: vitéz Temesvári Endre vezérőrnagy úr halálára, az új köntösű amerikai kiadású „Bajtársi Levél”-re, a Kanadában székelő központi Vezetőségre . . . Helyi viszonylatban Csiky Ernő bajtárs felesége szívoperáció következtében meghalt, Szücs Balázs bajtársunk nagypapa lett, vitéz Földes Domonkos és Burján Károly

bajtársaink Magyarországon és Erdélyben jártak látogatóban, Pál János bajtárs a Kárácsonty és az Újévet töltötte az Óházában és ezen idő alatt megnősült, feleségül vette Sütő Margit Olgát. Az új csendőrszszony csak májusban jöhet az USA-ba. A jelenlévők ünnepelték Angyal József nyugdíjas bajtárs születésnapját. Egy kedves vendég Magyarországról volt jelen a csendőrnapon: T. K. törm. bajtársunk Éva leánya, kit a jelenlévők nagy tapsal közöntöttek.

Követően Horváth Sándor bajtárs Zsuzsanna nevű felesége olvasta fel azt a verset, melyet egy székely szabómester írt vitéz Földes Domonkos bajtársunk székelyföldi látogatásáról „A Kárpátok tövétől ki Amerikáig” cím alatt. A kedves, változatos és hosszú verset a jelenlévők nagy tapsal jutalmazták.

Ezek után az összegyűlt bajtársak és vendégeik a késő esti órákig maradtak együtt igaz bajtársias hangulatban. A B. L. céljaira a helyszínen 85 dollárt adakoztak a jelenlévők. Az egyik bajtárs elhozta magával a tollas kalapot is, sokan meghatódva csodálták. Az összejevetelen megjelent 2 nyugdíjas bajtárs hozzátartozóikkal, 2 csöbajtárs fia 3—3 hozzátartozóval.

Képviseltette magát a helyi MHBK csoport több taggal, élükön Olchváry István vezetővel, Tölgyessy László bajtárs a woodbridgei MHBK-t képviselte. Bodnár Gábor a Magyar Cserkész Szövetség-től volt jelen, valamint Vazul atya a helyi cserkész-tisztikarral. A m. kir. Rendőrséget is képviselték. A Magyar Atlétikai Club elnöke személyesen jelent meg az ünnepélyen. A többi vendég a régi m. kir. Honvédség tagjaiból és személyes baráti körükből tevődött ki.

Chicagói bajtársaink szintén ünnepi csendőrnapot rendeztek a már szokássá vált módon, egyik jómódú bajtárs nagy házában. Az ünnepi beszédet Jegenyés Pál főtörm. bajtársunk írta és azt a rangban legfiatalabb: Papp István őrm. bajtársunk olvasta fel. (A beszédet alant közöljük!) A megjelent 20 bajtárs 1 perces néma „vigyázz” állással hódolt a Hősök és Mártírok emlékének. Majd két vers került előadásra: „Emlékezés” írta Sipos Lajos törm, majd Kiss Sándor főtörm. nagyszerű verse: „1945-1965, Hűsz éve már, hogy bújosunk . . .” A csendőrszszonyok által készített igazi magyaros vacsora elfogyasztása után meghitt hangulatban maradtak együtt a hajnali órákig az összegyűlt ti. és legs-i bajtársak. Az ünnepi beszéd szövege a következő volt:

20 év telt el azóta, amikor otthon békeségben szoktuk megünnepelni a Csendőrnapot. Ez nagy idő, 2 évtized és ebben a kettő évtizedben, — a Mindenható Isten jóvoltából — mi itt Amerika-i világrészben, Chicagóban — levő kis csoport, csendőrbajtársak, — 20 év eltelté után is, — azzal a szent meggyőződéssel és gondolatokkal óhajtunk dicső testületünknek fenntartásáról megemlékezni — ahol életünknek nagyrészét — ki több, ki kevesebb időt eltöltöttünk.

Tudjuk, hogy a nagyvilágban szétszóródottan élő csendőrbajtársak is megemlékeznek a csendőrnapról, mert, akik benne éltek, mindegyik tudja, hogy méltó a megemlékezésre.

20 évi hontalanság után: Ünnepelünk, Imádkozunk és Emlékezünk.

Ünnepelünk nagymúltú testületünk 84. születésnapjának emlékére.

Imádkozunk azért, mert a Mindenható

Ur Isten nekünk megadta azt a lehetőséget, hogy 20 év után is együtt lehetünk.

Emlékezünk, mert annak a m. kir. Csendőrségnek a „Csendőr napján” jöhettünk össze, mely 1881. február 14-ével megalapításának törvénybe iktatása óta magyarrá lett.

Tagjai össze nőttek a magyar Hazával, annak alkotmányával és népével. Biztosították a törvényes rendet, az egyéni és közszabadságot, jelentették a teljes biztonságot. Békében őrködtek Hazánk határain belül és kint a határszéleken, háborúban pedig a tábori rendészeti szolgálat, maradéktalan teljesítésével a m. kir. honvédség ütőképességét fokozták és biztosították.

A szolgálati teljesítmények elismeréseként rendszeresítette a Legfelsőbb Hadúr a csendőrnapot, törvénybe iktatván 1934. évben a február 14-ét a csendőrség megalapításáról rendelkező törvény szentesítési napját.

Mit jelentett a csendőrnapi otthon? Jelentett egy egész évből 24 óra teljes pihenést, — ha csak halaszthatatlan szolgálatteljesítések mást nem követeltek — jelentette az Istennek való hálaadást templomainkban, díszkivonulásokat hősi emlékműveinkhez, díszruhában és fényes ragyogó tollas kalppal, a jobbak jutalmazását, kiválóbbak kitüntetését, végül egy közös lakomát, melyen a honvédség küldöttjei, polgári előkelőségek és a csendőrség tagjai összegyűltek, hogy a közös magyar sorsról elbeszélgethessenek, ápolják ez alkalommal is az együvértartozandóságot, a bajtársaiasságot.

És mit jelent ma 20 év után? A lelünk háborog!

Ma lelki szemeinkkel látjuk a kürtszó

mellett és harsány vezényszavak pattogása közben díszes egyenruhában felvonult csendőr egységeket.

A sors úgy hozta, hogy a csendőrséget az otthoni vörös sátán már a kezdetben feloszlatta. — Bajtársainkat kivétel nélkül meghurcolták, megkínózták, sokakat brutális módon halálra vertek, Testületünket halálraírták és kivégezték. — Magyar nemzetünk e terebélyes, erős fáját az ősi tenger sok vértől áztatott magyar földön „tövestől” kivágták. Sarjait még ma 20 év után is irtják és pusztítják. Sajnos, valóban elpusztult magyar nemzetünk e nemes fája. — Otthon még ma is 20 év után ellenségeink előtt dicső testületünk emléke halálos bűn.

Az egész világot átjáró viharok a nemes magyar fa magvait a szélrózsa minden tájára elszórták. Mint magvak egyenlőre tételül heverünk. De az érett jó mag életerejét megőrzi és alkalmas talajon, megfelelő körülmények között gyökeret ver és Isten titkos erejéből, elődjéhez méltóvá fejlődik. A magyar nemzetnek e minden nemes magjára szüksége lehet. Ezért ápoljuk, óvjuk minden betegségétől, szennytől, minden belső rothadástól. — Utódainkban élészűk fel, apjuk, nagyapjuk becsületes munkáján, és ezeken keresztül a jó mag, fog rügyezni és amikor elérkezik az alkalmas pillanat, kivirágzik Nemzetünk és Hazánk örömére.

Kegyelettel és hódolattal emlékezünk meg azokról a hős és önfeláldozó bajtársainkról, akik hittel és azzal a biztos tudattal áldozták életüket, hogy hazánk és Nemzetünket az életnek megmentik. — Legyünk mi is méltók hős bajtársaink hitéhez, bízunk a magyarok Istenében, Testületünk erős, nemes szellemében, bízunk megújuló

örönkben, Hazánk és Nemzetünk jövőjében.

Híven — Becsülettel — Vitézül!

Jegenyés Pál főtörm.

★

Brazíliai bajtársaink Sao Paulóban nagyszabású és ünnepélyes zászlóavatással egybekötve tartották csendőrnapi ünnepségüket 1965. február 14-én.

A marcalii m. kir. Csendőr szárnyparancsnokság zászlaját 1945. tavaszán az ottharcokban résztvevő Kurucsa József sz. bajtársunk vette magához és mentette ki Nyugatra. A későbbi súlyos visszavonuló és utóvédharcok folyamán Kurucsa sz. Tito partizánjainak fogságába esett és a motozást a derekára csavart csendőrzászló túlélte, a partizánok nem vették észre. De mesélje el a fenti történetet maga Kurucsa sz.: „Ez a zászló 20 évvel ezelőtt még a marcalii m. kir. Csendőrszárnyparancsnokság épületén hirdette a magyar szuverénitást, a magyar közrendet és a magyar becsületet. A zászlót Marcaliról Máthé János százados úr hozta Nagykanizsára és adta át nekem megőrzésre. Azóta ezt a zászlót őriztem és magammal hordtam, velem volt a nagykanizsai harcokban, a katonaságnál, ahol csendőr bajtársaink fellehős halált halt. Ott volt az ingem alatt derekamra csavarva a szerb partizánok motozásánál. Nemzeti kincsként őriztem és hoztam magammal Sao Paulóig. Itt azonban a lakásomról — rejtélyes módon — eltűnt és csak hosszú nyomozás után találtam meg és szereztem vissza azt . . .”

Kurucsa sz. bajtársunk a zászlót vitéz Király Gyula ezredes úrnak adta át, ki hosszú ragyogó beszédben méltatta a nap és a kimentett zászló jelentőségét. Király

ezds úr, a MKCSBK örökös tb. vezetője felkérte majd a zászlóanyát, hogy díszítse fel a zászlót. Azután egymás után áldást mondtak a Szent István r. k. egyház, a ref. egyház és az ev. egyház lelkészei. Végül a zászlószegek beverése következett, majd Király ezds úr kinevezte Kurucsa József sz. bajtársunkat zászlóorré és átadta a zászlót a helyi csoport vezetőjének: vitéz Wirth József alhdgy bajtársunknak, ki megható szavakkal és könnyes szemmel vette át a fenti csendőr ereklyénket.

CSENDŐRNAP MEGÜNNEPLÉSE ARGENTINÁBAN

Késve érkezett hír szerint argentinai csoportunk, mint minden évben, az ottani akkori nyári szünet miatt ez évben is később emlékezett meg a Cső. Napról. Május utolsó vasárnapján a temetőben a Hősök Falánál levő emléktáblánknál rótták le kegyeletüket a békeszolgálatban, a harctereken és a forradalmak következtében elesett bajtársaink iránt, valamint június elején bajtársi vacsora keretében, melyen 40-en vettek részt a családtagokkal együtt. A temetőben letett díszes koszorút ez évben a valentin alsinai régi magyarok ajándékozták és azt Mátyás András bajtársunkkal küldték oda. Az emlékvacsorán v. V. F. ezds. tartotta felkérésre az emlékbeszédet, melyet a csendőrség korszerűsítésén sokat fáradozott dr. Pinczés Zoltán vez. örgy. tiszteletére mondott el, kívül szoros barátságban állott. Az argentinai MHBK főcsoport elnöke is résztvett a vacsorán, kimutatva a honvédség és a csendőrség közötti szoros barátságot és együttműködést.

★

Linzi (ausztriai) csoportunk szintén megemlékezett a csendőrnapi, melynek külön

Kurucsai József szakaszvezető, a marcalii csendőrzászló megmentője felemeli a hajdani szárnyparancsnoki zászlót.

vitész Király Gyula ezredes, a MKCSBK örökös tb. vezetője a brazíliai csendőrnapon ünnepi beszédét mondja.

érdekessége az volt, hogy azon résztvevett v. Cs. I. törm bajtársunk is, a torontói csoport h., ki akkor éppen Európában vakációzott, de szíve visszavitte Linzbe erre az alkalomra, hol kivándorlása előtt élt.

★

Torontói csoportunk a 15 éves tradíciójának megfelelően ünnepelte a csendőrnapot. 1965. február 13-án tartották a hagyományos csendőr bált a Szent Erzsébet r. k. egyház dísztermében, ahol több mint 300 nyi bajtársi és baráti társaság fényes hangulatban szórakozott záróráig. A csendőrbálon örömmel üdvözlöttük a messzi földről érkezett bajtársakat, kik képviselték Wellandot, Port Colbornet, St. Catherinest, Hamiltont és a delhii dohányvidéket is. Mint minden évben, a torontói csendőrbál most is kiváló erkölcsi és anyagi sikerrel zárult.

★

Ugyancsak a torontói csoport február 27-én rendezte csendőrnapi ünnepségét a „Budapest” étterem ragyogó különtermében. A főhelyet az új kanadai juharleveles zászló és a MKCSBK anyazászlója díszítette. A csoportvezető megnyitó szavai után az ünnepi vacsora következett, majd a MKCSBK Vezetőségének elnöke mondotta ünnepi beszédét. Erre az alkalomra egy világtérképet helyezett az asztalra, melyen aranygömbök jelezték a MKCSBK-nak, mint világszervezetnek csoportjait és szórványait. A térkép alatt gyertyát gyújtott meg, melynek fénye bevilágította az aranygömböket, így lélekben együtt ünnepeltünk a földkerekség összes bajtársával, még azokkal is, kik a vasfüggönyön túl élnek, akik ma is a kievi büntetőtáborban synylődnak, akiket a NKVD kezel ma is Moszkvában, végül, kik reménytelenül életfogytigla-

ni kényszermunkára ítéelve tengődnek Vorkután. Az ünnepi beszédet képekkel illusztrálva szemléltette. Ugyancsak az ünnepi vacsorán avatták fel tb. csendőrré Lukovits János bajtársunkat, ki eddig az összes csendőrnapon résztvevett Torontóban és szorgalmas munkájával hozzájárult az összes csendőrnapi és rendezvény magas anyagi sikeréhez.

★

Ausztráliai bajtársaink ugyancsak megtartották a cső. napi ünnepségeket.

Sydneyi csoportunk 1965. március 27-én este 7 órakor tartotta ünnepi vacsoráját a „Fairfield” Hotel különtermében. A vacsorán kb. 100 bajtárs, hozzátartozó, csendőrbárát és csendőrsarj jelent meg.

Az ünnepi beszédet Hámori Vendel szakv. bajtársunk (a hajdani ungvári tanzlj kiválóan végzett hallgatója) mondotta. Bevezetőjében visszapillantott a történelmi tényekre és eseményekre, melyek a „február 14” napot minden bajtárs és barát előtt már ismertté és maradandóvá tették. Többek között, hogy a sajtóságos szolgálat és a külföldiek által is utánzásra érdemesnek tartott Testület talpig férfiakat kívánt tagjaiul . . . A magyar csendőrt ott láhtattuk az árvízvédelemnél, tűzvésznel, bányamoláznál, vagy hegycsúszamláznál s ott volt minde-nütt, ahol nagyarányú emberi segítségre volt szükség. Ott láttuk őket akkor is, amikor úgyszólván pusztá testével a túlerővel szemben védte a Hazát. Védte a magyar földet, a templomot, a magyar anyát és gyermekét, végül mindezekért életével fizetett.

Szomorú, hogy a háború elvesztésével a Testület is elveszett, felszámolta az ázsiai szovjet világ, mely a mai napig is ránehezedik a magyar rónákra . . . És ha ez így tart tovább, akkor lassan már magyar sí-

rás sem lesz, az emigráció akarata ellenére beolvad, otthoni népünket kipusztítják és az „elnémult harangok”-at nem kongatja már senki . . . Beszéde során felhívta az egybegyűltek figyelmét T. Jefferson USA elnök híres mondására: „Nem lehet Amerikának jó polgára az, aki nem szereti szülőhazáját!” Éppen ezért Hámori szakv. bajtársunk beszéde végén arra kért minden Istenét és hazáját szerető magyart, hogy tartsunk össze, egységben az erő! Csak így remélhetjük, hogy viszontlátjuk szülőföldünket! . . .

A beszéd után a jelenlévők 1 perces néma „vigyázz” állásban áldoztak a csendőr Hősök és Mártírok nemes emlékének.

Ezután vacsora következett, majd mind az idősebbek, mind a fiatalabbak a késő éjszakai órákig kellemesen elszórakoztak.

★

Az adelaide-i (South Australia) csoportunktól a következő beszámolót kaptuk:

„A vasárnapi csendőrnapi 12-en jöttünk össze csendőrök. Öten kimentették magukat, aznap 101 Fahrenheit fok volt a hőmérséklet. A délelőtti szentmisén papunk szép szavakkal emlékezett meg a csendőr hősi halottakról, mártírjainkról és elhunyt bajtársainkról. Délután a régi bajtársak összejöttek emlékezni az egyik bajtárs otthonába s a késő éjszakai órákig maradtak együtt felelevenítve a múlt emlékeit. Mi elég távol élünk a Hazától, Töletek is, talán távolabb már nem is lehetünk. Mindenkor örömmel olvassuk a Bajtársi Levelet, mely rendszerint két hónap késéssel érkezik meg hozzánk. Holnap átutalok 22 ausztrál fontot a B. L.-re és a segélyalapra, később ezt megismételjük.”

★

Melbourne, Victoria-i bajtársaink szintén megünnepezték a csendőrnapi lakóhelyü-

kön és a távolabb élők szörvényaikban kisebb bajtársi körben. Beszámolóik, magánlevelek formájában érkezett meg.

★

Nyugat- ausztráliai bajtársaink (Perth, Osborne Park, Western Australia) a már hagyományos csendőrnapi körlevéllel emlékeztek meg ünnepünkről. A körlevelet évek óta lelkes és derék csop. vezetőnk: Sz. L. zls bajtársunk állítja össze.

A hosszú körlevél megható szavakkal írdicső történelmünkről, a II. világháborús szerepünkről és tragédiánkról. Egyben gyelmeztesít a magyar és keresztény helytállásra az új hazában, melynek határain ott ólálkodik egyre hangosabban a sárga veszedelem . . . A magyar egyházak lelkesei Perth-ben 1965. február 14-én emlékeztek meg az istentiszteletek keretében a m. kir. Csendőrségről, a hősookról és vértanúkról. Délután pedig a perthi és osborne-parki bajtársak egymás között emlékeztek meg a csendőrnapi Ausztrália rekkenő melegében . . .

★

Clevelandi bajtársaink február 13-án vacsora keretében emlékeztek meg a csendőrnapi jelentőségéről, az ünnepi vacsorán 120-an vettek részt, köztük a MHBK USA-főcsoportvezetője és a Vitézi Rend képviselői is.

★

Buffalói bajtársaink február 20-án a Magyar Házban tartották a csendőrnapi ünnepi vacsorát, a detroiti bajtársaink pedig február 21-én emlékeztek meg a csendőrnapi MHBK keretében, melyen kanadai bajtársaink közül is többen vettek részt.

★

Az 1965-ös csendőrnapi sikere azt bizonyítja, hogy a két évtizedes emigráció ellenére a csendőrszellem és a csendőrhagyomány ma is él!

Felhők felett . . .

Este 8-kor indul New York-ból, a Kennedy repülőtérrel a Lufthansa Boeing 707-es óriásrepülőgép . . . Ott várakozom én is az utasok közt, a teraszon érdeklődve nézegetem a hatalmas, 138 utast vivő alumínium gépmadarat . . . már osztják a helyjegyeket, de én nem sietek, hadd tolongjon a tömeg, egyedül vagyok és ráérek . . . Utolsónak kerülök a pulthoz, az udvarias német repülőgép mosolyogva adja tudomásomra, hogy a turista osztályon nincs több hely, így engem az I. osztályra osztott be, a szenátorfülkébe . . .

Megindul a menet a géphez, az utasok korlátok közt, udvarias személyzet kísérete mellett lépnek fel az ezüstlépcsőkön a luxusrepülőgépbe . . .

Elfoglalom helyemet a gép orrában, közvetlenül a pilótafülke mögött, a pilóták, navigátorok, rádiótávírászok már ott ülnek, nyitva az ajtó, így elcsodálkozva bámulom a pilótafülke padlótól mennyezetig terjedő sokszáz műszerét . . . A baloldali ablakokhoz ülök, nézem a hatalmas jet motorokat, a gépet szorgos német repülőtechnikusok ellenőrzik, rendeznek . . .

Megtelik a szenátorfülke, szomszédom egy new jerseyi német milliomos, udvariasan mutatkozik be és meséli, hogy ez neki a negyedik útja az idén, amikor csak teheti, hazarepül Hamburgba . . . Felőlem érdeklődik, elmondom neki, hogy magyar tiszt voltam és 20 éve nem láttam szüleimet, most Ausztriába látogatok, hogy viszontlássam 80 éves édesanyámat, kit a háború után elszakított tőlünk a vasfüggöny, de most végre bécsi útlevelet kaptam és 1—2

napon belül viszontlátjuk egymást . . . Megjelenik a gép kapitánya, egy szőke, vágottarcú német, hajdani Luftwaffe repülőtiszt és mosolyogva köszönti az utasokat . . .

Tündérien csinos német stewardessek jönnek és utólérhetetlen európai bájjal, szinte katonásan hajolnak meg, mikor rajnai bort szolgálnak fel, majd hozzák a skót whisky-t, a francia konyakot . . . Még New Yorkban vagyunk, de már Európában érzem magam ebben az európai környezetben . . .

A hangszórók német muzsikát közvetítenek, finom és előkelő a hangulat . . . Bezáródnak a gép ajtajai, elhúzzák az ezüstlépcsőt . . . A mosolygó német lányok az utasok kényelmén, a kényeztetésük praktikus elhelyezésével foglalkoznak . . .

Hangszórón megszólal a pilóta, bemutatkozik, majd kéri az utasokat, hogy szüntessék be a dohányzást és csatolják be a biztonsági öveket.

Feldördül a négy óriás jet motor robaja, a gépmadár lassan megmozdul és méltóságos mozgással a repülőtér kifutójához közeledik . . . Szürkül az ég keleten, de délen és nyugaton fényárban úszik a világmetropolis . . .

Gépünk orral a széles betonkifutóra fordul és megáll . . . Utastársaimat figyelem, mindenki feszülten ül, egy hang nem hallatszik . . . Majd még erősebb motorzúgással nekilendül az óriásgép, száguldani kezd, a sebesség fokozódik és egy kis enyhe zökkenés után érzem, hogy felemelkedünk . . . A nagy motorok még erősebben dübörögnek és szinte látni lehet, hogy magas szögben felfelé tart ezüst gépmadarunk . . . Vagy

10 perc után észak-keletnek fordulunk és körülvesz a sötétség . . . Visszanézek nyugat felé és messze balra lent látom New York csillogó fényeit, de egyre távolodóban, egyre tompábban . . . Az északamerikai parttal párhuzamosan haladunk Nova Scotia felé . . . Tán 10 percet se tettünk meg, mikor mondja a pilóta, hogy Nova Scotia partjaitól búcsúzunk és gépünk keletnek fordul, öt óra hosszat az Atlanti óceán felett repülünk . . . Magasság 30.000 láb, de az óceán közepén felmegyünk 40.000 láb magasságra is, hogy ne akadályozzon szél és egyéb földi zavar . . . Hirtelen kiszámítom, hogy 10 km magasan repül gépünk a vak sötétségben . . .

Újból zene szólal meg, a pilóta néhány barátságos megjegyzést tesz hangszórón, majd újból jönnek az egyenruhás lányok és megkezdik a vacsorafelszolgálatot . . . A vacsora éjfélig tart és szinte gyomrom fáj utána, mire túlesek a 15 fogás elfogyasztásán . . . Közben állandóan és felváltva: rajnai bor, francia konyak, bajor sör, német Steinhäger, skót whisky, aki amit óhajt. A vacsora után kávé, német cigarettát és újból bajor Löwenbrau sört szolgálnak fel. . . Az utasok összebarátkoznak, a szenátorfülke 12 utasá jókedvűen szórakozik, mint egy kaszinóban . . . A stewardessek luxuslevélpapírt és ezüst töltőtollakat hoznak, a borítékra rányomták előre: „A Lufthansa fedélzetén az óceán felett”. — Megindul a levélírás, van, aki 6 levelet is befejez . . .

Éjfélkor elhalkul a zene s kialusznak a villanylámpák. A stewardessek kéri az utasokat, hogy mindenki döntse hátra bársónyszéket és próbáljon aludni, az idő rohan és két óra múlva megérkezünk . . . A sötétségben kitekintek és csodálattal nézem

a csillagos eget, soha nem látott tisztasággal világít a göncöl szekér és pontosan balra tölem az északi sarkcsillag . . . Katona és cserkészember, vadász és természetrajongó halálos biztonsággal látja, hogy helyes az útirány: nyílegyenest kelet felé . . . Aludni próbálok, de nem megy . . . A várható nagy élmények sokasága, a képzelet, a viszontlátás öröme nem hoz álmot a szememre . . . Rágyújtok és kitekintek. A nagy motorok kékesfehér fényt fújnak ki magukból, gépünk mozdulatlanak tűnnek, de ugyanakkor óránként 1.000 km-es sebességgel száguld . . . Előre nézek és szinte elbűvöl a látvány! Messze, messze keleten halvány piros csikot vélek felfedezni a horizonton . . . Német milliomos utitársam se tud aludni, Hozzá fordulok és vitatkozunk, vajon valóban az európai hajnal közeledik? Nem kétséges! A keleti piros csik egyre erősödik, világosodik s mire elszívunk mégegy cigarettát, teljes csillogó pompájában megérkezik a hajnal . . . Lenézek az irtózatos mélységbe. Vagy 10 km-re alattam formátlan hófehér felhők tömkelege terül el . . . Nem győzünk gyönyörködni a természet csodájában. Még egynéhány pillanat s előtűnk kelet felé feltűnik az arany nap . . . Ragyog a napsütés az óceán felett, Előpom fényképezőgépet és hajnali 1 órakor készítem felvételemet a hófehér felhőről . . .

Máris jönnek a stewardessek, illatos párolgó törülközőket hoznak s mosdáshoz szölitják az utasokat . . . Alig fejeztük be a vacsorát, már reggel van és a reggeli felszolgálásához kezdenek . . . Megszólal a zene, a kapitány jelenti, hogy percek alatt elérjük Irország partjait! Ragyogva süt a nap és a sors is kegyes hozzánk: szétszaka-

dozik a felhőrengeteg és az óceán kékje mellett megpillantom a szárazföldet . . . Ujjongva tekintenek le az utasok, mindenki ragyog örömeiben! Ez már Európa, Európa! Újból az óceán kékjét látjuk, majd megint szárazföldet, már Anglia egét szeli gépünk. . . Percek után, mintha térképet látnék, a La Manche csatorna tűnik elének, hogy aztán kitörő örömmel üdvözölhessük az igazi, örök Európa aransárga partjait . . . Gépünk már Hollandia felett száll . . .

Az ezüst óriásmadár délnek fordul . . . A német zene szól, majd a kapitány bejelenti, hogy félóra múlva leszállunk Frankfurtban . . . Tessék becsatolni a biztonsági övet. Németországban esik az eső, Frankfurtig felhőkben repülünk . . . Érezni lehet már, hogy süllyed a gépmadár, a felhők nőnek s percek után már búcsúzunk az örök napsugártól . . . Szinte megrezdül a gép, amint beszáll a fehér felhőbe . . . Az utasok elhalkulnak, mindenki feszülten figyel . . . A gép vakrepülést végez műszerek segítségével . . . Ködben érzem magam, amint kitekintek. A bizonytalanság feszült érzése ül rajtunk, a szórtan utasok mintha imádkoznának.

Füleim recsegése figyelmeztet, hogy csökken a magasság. Egyszer csak ritkul a felhőréteg és látom a német földet. Szántóföldek, szorgalommal művelt területek, kis templomtornyok, fehér falvak felett repülünk . . . Magasságunk csak néhány száz méter. Lent valóban esik az eső, szürke, őszi színek ülnek a mezőkön . . . Német katonainduló csendül fel a hangszórón . . . Házrengetegek tűnnek elő, gépünk tovább ereszkedik, majd fordul s megpillantjuk a repülőteret. . . A magasság süllyed, meglátjuk a betonpályát, gépünk ereszkedik, csak most látjuk közelről az iszonyú sebességet . . . A gép

motorjai túráznak, szinte rántások tartják vissza a sebességtől . . . Néhány pillanats a betonpályán száguldunk . . . Kattognak a kerekek, csökken a sebesség, irányjelző földi személyzetet látunk magunk mögött . . . A gép futása lassul, az utasok boldogan sóhajtának fel . . .

A Lufthansa óriásmadár megáll a frankfurti luxusrepülőtér nagycsarnoka előtt . . . Kinyílnak az ajtók, leszállunk áldott Európa földjére . . .

Óriási a forgalom a repülőtéren. Bár szakad az eső, a hangszórók megállás nélkül irányítják az utasokat . . . Óram fél hármat mutat, Németországban fél nyolc az idő . . . Az én gépem 10 órakor indul Bécsbe, így van időm körülnézni . . . Nyüzsgő, lüktető élet . . . Amerikai és német katonák, repülők százai jönnek, mennek, tolonganak . . . Jólöltözött utasok sietnek, bábeli hangzavar, de senki sem veszhet el, a Lufthansa egyenruhás leányai mindenkit céljához kalauzolnak . . .

10 óra előtt bájos német lány vezet egy kis autóbushoz . . . Vagy ötvenen szállunk be s indulunk ki a rajthelyhez. Bécsi gépünk a repülőtechnika újdonsága, a Lufthansa 727-es Boeing csodagépe . . . Három motorja a gép hátulján áll, szinte rakétának tűnik . . . Beszállunk s pár perc múlva indul a gépünk . . .

Gépünk erősen ereszkedik, hegyek, dombok sárgaszínű vetések, lovagvárak jelzik, hogy a történelmi Magyarország nyugati darabján járunk . . . Sóhajtás hagyja el számát s az egyre elhatalmasodó meghatódottság közepette szállunk le a bécsi (schwechati) repülőtéren . . .

Óramra nézek: 11 óra . . . New Yorktól Frankfurtig 6½ óra, Frankfurttól Bécsig 1 óra alatt tettük meg az utat . . . Hét és fél

óra repülés után Amerikából Szülőhazám határára érkeztem, kicsi a világ . . .

Mint szokás a „gazdag” amerikaiaknál, taxi visz szállásomra, a legújabb és legmodernebb bécsi szállodába. Nem mondom, a kényelem, a luxus valóban amerikai, de az ára is, napi 10 dollár . . . Aludni térek, mert amerikai idő szerint is reggel 7 óra van, bécsi idő szerint pedig dél . . .

Csörög a telefon, nehezen ébredek kábult álmomból . . . — „Halló, ki beszél?” — Ujjongva ismerem fel németországi barátom hangját, ő is megérkezett saját autóján . . . Ugrom ki az ágyból, ma nincs fáradtság, ma kezdődik egy két hetes európai szabadság, ezer élménnyel, 2 évtizedes viszontlátással . . .

Elegánsan öltözöm, ma ünnep van, a történelmi császárvárosban vagyunk annyi kecserv után. Ma nem számít semmi, jön az édesanyám . . .

Barátommal egymás csontjait ropogtatjuk a viszontlátás öröme . . . Beülünk kocsi-jába és hajtunk haza Burgenlandba. Nekünk nem számít, hogy ma Ausztria földje . . . A várak latin és magyarnyelvű márványtáblái a magyar törökverő dicsőséget hirdetik . . . Az Alpok nyúlványain mi otthon vagyunk... Fertő tó, Kismarton . . . Eszterházy kastély . . . Fraknó és Léka vára . . . A vasfüggöny Rohoncnál, a Pinka patak völgye Alsó- és Felsőőrrel, Őrsziget magyar felirataival, magyar bor mellett, otthon vagyunk! Magyarul beszél a lakosság . . . Istenem, de szép is idehaza, Ausztria magyar földjén, de a vasfüggönyön innen a nyugati szabadság és biztonság érzésében . . .

Aztán szálláskeresés, előkészületek egy kis alpesi faluban . . . Majd száguldunk vissza Bécsbe . . . 12 szál piros rózsát ve-

szek . . . Édesanyám úgy szereti a virágot és én hűtlen fia alig adtam neki még . . .

A forgalmas bécsi pályaudvaron csinos hölgyek, osztrák katonák, tisztek várakoznak. Utasok rohannak, vasútasok tevékenykednek . . . Egy pult előtt 4 hadapród üldögél. Szinte megszólítom őket, rangjuk a mienk, a mi régi gallérunk és csillagjaink... Fialat tizedes jön, két krumlivilirágja úgy ragyog, hogy szinte beragyogja a mi szívünket is emlékével . . .

A bécsi Westbahnhof-on várjuk a péntek vonatot . . . Feszülten nézegetjük óránkat. Megszólal a bemondó: — „Az Orient expressz érkezik!” —

Tetőfokára lép az izgalom! . . . Lessük izgatottan a messzeséget . . . Elötünik a fekete villanymozdony, az Orient expressz befut Bécsbe . . . A vonat megáll és tizezres tömeg önti el a pályaudvart . . . Nevető, kacagó magyar vonat érkezik, mindenki boldog, mindenki szabad levegőt szív . . . Uristen, micsoda elfeledett név: — „Orient expressz!” — hát még ez is? . . . Magyarul kiabál Bécs pályaudvara, siró-nevető rokonok ölelkeznek . . . A felszabadult boldogság villanyozza a meghatódott tömeget . . . Állok, állok és nézek a kijáratnál a fekete tömegbe . . .

Utolsók között érkezik fehérhajú, lassujárású és már kissé hajlotthátú Édesanyám... 80 évével alig változott, 60 volt, mikor utoljára láttam . . . Nálam eltörik a mécses, nekem sok volt a 20 év . . . Anyám erős, Ő nem sir, Ő örvend, hogy újból fiát látja . . . Néz rám meghatódott fekete szemével és magához szorítja a piros rózsacsokrot . . . Majd megszólal és első szavai a legnagyobb, legszebb kitüntetést jelentik nekem: — „Szakasztott olyan vagy, mint szegény édesapád!” — . . .

Tanyától az Őrsig

Dús, ledőlt lóherét kaszáltunk. — Egy kaszasuhintást is kín volt kikanyarítani. — Mindnyájunkról folyt a víz. — Nem volt kedvemre a kaszálás, de Mihály bátyám a kaszások közé szólított azzal, hogy nagyon sürgős! — Déltájt azt mondtam neki, hogy a hőség enyhüléséig hagyjuk abba. — Fejét megrázta, és erőlesen magyarázta, hogy sietnünk kell, mert a lóherének meg is kell száradni, mivel pár napon belül itt lesz az eső. — Hogy a vitát lezárja, kezembe nyomta a korsót azzal, hogy hozzam azt tele „cidri”-vel (alma borral).

Midőn a Tanyát megközelítettem, látam, hogy anyám búsan ballag felém, kezében egy papírral. — Rosszat sejtettem. — Amikor hozzáértem, nyugtalanul azt kérdeztem tőle; talán a végrehajtó?!

Nem! — felelte, majd csendesen pergette maga elé: — De talán még az is jobb lenne. — Nem is akartam neked megmutatni, de hiába . . . — Tudnod kell; s azzal elsírta magát.

Mohón nyúltam a papírért, mely a vetkezőket tartalmazta:

„Igen komolyan figyelmeztetem, hogy végre hagyjon fel szerelmének Ilonkára gyakorolt crőszakoskodásaival, mert ellenkező esetben — a bálon kapott szegyenemért is — fizetni fogok!!!” — (Olvashatatlan aláírás.)

Itt a mennykő is gondoltam! — Mikor azonban anyámat könnyezni láttam, gyorsan, határozottan. — Magamhoz öleltem őt és vigasztalásként csókjaimmal halmozva gügyögtem: — Ne sírj, ne

búsulj jó anyám! — Ha meghallgatsz, ha a tervemet jóváhagyod, sok—sok bánatos könnyeidért ők még többel fognak fizetni! —

Anyám csodálkozva nézett rám, majd szinte kétségbeesve kérdezte: — De ugye fiam nem!? — . . . Nem?!

Isten ments! — kiáltottam vidáman.

Várta a magyarázatot. — Én a türelmét kértem délig, mivel a kaszások szomjasak.

Ebédközben láttam, hogy izgatottan várja a magyarázatot. — Óvatosan, szinte regénybe illően kezdtem neki előadni, hogy amikor egy csillogó tavaszi napon udvarunkba belovagolt egy kakastollas, lovas cső. járőr. — Nem folytathattam, mert lecsapott rám.

De csak nem?! . . . és szomorúan a tányérja fölé borult.

Hamis, gyermekes naivsággal emígy vigasztaltam: — Óh, ha nem akard?

Elkeseredéséből hirtelen kilépve, kezdte magyarázni: Fiam, anyaszívből olvasni senki sem tud. — Van idő, amikor a fájdámunkba vegyült némi remény is könnyeket csal a szemünkbe.

De édes, tudod, hogy érted élek?! — S azt is, hogy tudod és akarod nélkül egy lépést sem teszek? — . . . lángol föl bennem a szülő iránti szeretet.

De tettél! — nézett rám merően, majd folytatta: Talán nem azt akard mondani, hogy életedben, az udvarunkban, csak egyszer lépett be a cső. járőr?

Nem-nem! — siettem igazát bizonyítani és folytattam: — és nagyon kedves vagy, hogy kérdéssel alkalmat adsz a

teljes magyarázatra.

Nyugalommal hallgatta. — Igazad van! — Tanyáinkon életemben sok cső. járőr megfordult. — Közel tíz év után, először a törm., aki helyettem — a nagy hóban, iskolai záróránk után — Tercsi Pistát vette a nyergébe és vitte őt haza. — Amikor itt, az udvarunkban főismert, leszállt a lóról és mélységes szeretettel ölelt a keblére. — Ugy éreztem akkor, hogy az apám karjai fognak körül! — S amikor a búcsúzásunk közeledett, csüggedően megjegyezte: „Fakó arcod és a mélyen ülő szemeid, nem sok lelki gyönyörrel tanúskodnak!” — Én hangtalanul elpirultam, amire ő fájdalmasan felsóhajtott: „Ah! — a fiatalság?” s utána odaadón hívott az őrükre, ahol — szerinte — a szórakozás mellett, az életiskola tananyagába is betekinhetnek.

Meghívását elfogadtam. — A többit te is tudod? — Aznap már két könyvvel igyekezett hozzánk. — Itt szabadon kérdeznem — úgy te, mint én —, mit kaptunk eddig a bizalmunkkal dédelgetettektől? — Keserűséget, bánatot és nagyon sok könnyet! — A közöttük eltöltött rövid idő alatt meggyőződtem arról, hogy feladatuk a bűnüldözésen felülálló. — Ez a felismerés, napról-napra erősebben vonzott közéjük. — Az egyik szórakozásunk alkalmával, tiszt jelent meg a laktanyájukban, aki — mintha a sorsom kitért könyvként tárult volna elé — arra hívta fel a figyelmemet, hogy ha majd az aranyhegy tetején is boldogtalannak érzem magamat, bizalommal lépjek a soraikba. — Ki hitte? . . . — Akkor keserű szájjal elmosolyodtam és most? . . .

— Mindehhez hozzá kell tennem, hogy nem régen te is úgy nyilatkoztál: örülnél, ha a társaságukban hosszú időn át, mint férfi megállnám a helyemet.

De én nem így gondoltam — esdeklett könnyeivel küzdve, majd sokat mondóan felsóhajtott: — Ezer hold! — . . . Istenem, ezer hold!

Nem sokat ér nyugalom és boldogság nélkül! — mutattam a fenyegető levélre. — Mintha csak akkor ébredt volna föl a fenyegetés tudatára, higgadtan nyugodtan, megfontoltan kezdte:

Látom, körülötted a bosszú és a gyűlölet keze dolgozik. — Tanácsos hát, hogy a környéket bizonyos időre elhagyjad. — Gondolom, ha valamelyik városban hivatalt vállalnál?

Elgondolása meglepett. — Hogy még a színezetét is elkerüljem annak, hogy minden erőmmel cső. akarok lenni, kitért karokkal, tanácstalanul a vállaimat vonogattam. — Erre hirtelen fölállt s az ügyet emígyen zárta le: — Nem égetően sürgős, majd megálmodjuk!

Esti lefekvésünk után, hosszú ideig nyugtalanul forgolódtam az ágyamban. — Anyám terve kínzott, gyötört. — lelkiismeretem viszont azt sugallta, hogy döntésével szembehelyezkednem gonoszság, lelketlenség lenne! — Gondoltam, hogy valamelyik kis városban egy-két évig, mint írnokocská dolgozgatok. — Mivel azonban ez a munka nem volt kedvemrevaló, ezért reggel anyámtól nem is érdeklődtem az éjszakai álma felől. — Mint, aki mindent elfelejtett a közelmúltból, reggelizés közben is, a gazdaságot érintő dolgokra tereltem a beszélgetést. — Szegény jó anyám —

mintha most is látnám — egy ideig e-gondolkozva nézett rám, majd hirtelen nekem szegezte a kérdést: — És a terved?

Amióta a magadét föltártad, az enyémmel egyáltalán nem is foglalkoztam. — Haszontalan lett volna, hiszen tudom, hogy a legjobbat akarod nekem, — feleltem kissé zavartan.

Azt bizony! — szögezte le határozottan és egy mély lélegzetvétel után tovább mondta: — de az ember nem lehet elég okos. — Sok mindent forgattam a fejemben. — Arra is gondoltam, hogy mégis jó lenne, ha egy-két hónapra elvinnélek a Mátrába. — De a Tanyát hónapokig itt hagyni? . . . — Arra is gondoltam, hogy valamelyik távoli városban Egyetemre járnál, vagy a hivatal? . . . De aztán aggodalmam nőttön-nőtt! — Tőlem messze? . . . Rossz társaság? . . . Vagy újból egy szerelmi dráma? . . . Nem élném túl! — Viszont, ha a tervedet latolgatom, bizonyos az, hogy a veszélyektől nem kellene féltselek! — A Teremtő tudja! — Hazánk szolgálatában szülő helyett talán szülő yigyázna reád.

Egész lényemet hirtelen forróság járta át s éreztem, hogy a szívem hevesen lüktet! — Örömöm hangos kifejezését csak küzdelem árán sikerült magamba fojtani és szerényen helyesltem; én is így gondoltam.

Amidőn Mihály bátyámmal a tervünket közöltük, ő a széken úgy megmerevedett, mintha kardot nyelt volna! — Közben lecsuklott a feje s a szájából szemenként potyogtak a szavak. — Ilyet még öregapám sem hallott. — Hiszen

semmiség az egész, még szóra sem érdemes. — Ahogy gyüött, úgy el is megy, csak maradjanak nyugton! — Majd hirtelen, — mint a hétfejű sárkány — felkerekedett és dübörgő hangon kelt ki magából: — Hogy találjam meg azt a mihaszna színész fattyút?! . . . és az összes üstökét keményen megrázva, elkapta az ajtókilincset. — Anyámmal megfogtuk és az anyám csillapítani kezdte:

Mihály, nyugodjon meg, a baj nem ott kezdődik. — Maga is szülő, tudja azt, mit jelent, amikor egy szülő a sorscsapásokat így igyekszik elkerülni?

Tudom, de azt is tudom, hogy egyedül nem bírom! — Lassan kivénülök én is.

Mihály fiát úgy ismerem, hogy a maga segítségére igen rátermett. — Ugy gondoltam, hogy ketten Mihály fiával s a harmadiknak én, a gazdaság gondjával megbirkózunk. — Amikor aztán maga már nehéznek érzi, ott lesz Sándor fia a szaktudományával. — Vagy talán úgy gondolja, hogy Sándor a szaktudományát majd másutt igyekszik érvényesíteni?

Sándor?! — ejtette ki a szót olyan fájón, mintha kést forgattak volna meg a szívében. — Ránk emelte a tekintetét és a meggyőződés szólt belőle. — Avval, hogy minden iskolai szabadságát a gazdaság javára fordította, mindent megmondott! — Biztos vagyok abban, hogy jótévőjével sem ő, de egy fiam sem lesz hálátlan!

Nos tehát? . . . felcsillant szemekkel tette fel a kérdést anyám.

Legyen lúd, ha kövér! — bólintott

kedvtelenül s azzal magunkra hagyott.

A törm. véleményét előzőleg kikérve, adtam elő a parancsnoknak a kérésem.

Szemében fény csillant, de a személyi adataim felvétele után, gyanakvással dőlt hátra a székében. — Hogy az ok a pk. előtt titok maradjon, úgy tettem, mintha hallgatásunk a jelentkezésem velejáró áhitata lenne: hallgattam. — Szorongatott helyzetemből az irodaajtón a kopogtatás mentett ki. — A törm. lépett be, kinek a pk. mint új bajtársat mutatott be. — Két kézzel nyúlt a kezemért és az örömét mélyérzésű szavakkal fejezte ki.

A történetek után úgy mentem az őrsre, mintha haza mennék: bizalommal, reménnyel. — Kissé már ismertem az őrs életét, de igyekeztem abba minél mélyebb betekintést nyerni, még mielőtt utam végérvényesen odavezetne. — Érdeklődésemet a törm. felhasználta és iskolásként kezdte belémlátni a cső. kötelesség legszükségesebbjét. Így teltek—múltak a napok, míg azok egyikén anyám sírva—nevetve papírt lobogtatott a kezében s úgy jött felém a határba. — A papír egy levél volt, melyben meg volt írva a határidő, hogy mikor jelentkezzek orvosi vizsgára.

Aggódni láttam anyámat akkor, midőn az orvosi csengő engem szólított vizsgálatra. — Félt attól, hogy mi történik majd, ha netán nem lennék alkalmas? — Pár perccel később, midőn kijöttem az orvostól, a mosolyomból mindent megértett és könnyes szemekkel ölelt magához.

A behívómat követő napokban, édesanyámat nagyon szomorúnak láttam, de néha—néha még a Mihály bátyám is

úgy állt meg előttem, mintha a „Merse” névre hallgató tehénzarva letörött volna. — Később, időről—időre, megnyugodtak. — A Tanya népe oly lelkesedéssel búcsúztatott, mintha az Olympia egyik aranykoszorúja a fejemen ragyogott volna!

Anyám a vasti állomásig kísért. — Ott, többször is megfogadtatta velem, hogy ha az új otthonomba érek, legalább két sorral gondoljak reá. — Biztató ígéreteim után bánatosan bár, de könnyek nélkül integetett a vonatom után búcsút!

Igéretemet betartottam. — A városból — melyben felszereltek — egy képe-lappal és egy levéllel siettem anyámat megnyugtatni.

A gyakorlati iskola elvégzése után, egy Tisza menti községbe, illetve őrsre helyeztek. — Üldözött sorsom jóvátételét láttam abban, hogy a vizen csillogó habok szépségén túl, sok—sok szépséget őrzött magában a táj. — Széles utcáit akácfasorok szegélyezték, melyek mögül nádfedeles házak tisztán, fehérén kíváncsiskodtak ki az utca felé. — Irigykedve bámultam a folyó mentén virágdíszben pompázó selymes kaszálókat. — Istenem! — sóhajtottam, mit jelentenének ti nekem ott, a Tanyánk közelében?!

A bajtársak mind olyanok voltak, mintha magammal vittem volna őket az otthoni őrsünkről. — Valóban bajtársak voltak. — Minden nehézségen siettek átsegíteni. — Ennek köszönhettem, hogy alig pár nap után teljesen otthoniasan éreztem magamat.

A mesébeillő táj, valamint a kedvező környezet megfogadtatta velem azt,

hogy ha felkötöttem a harangra a kötele-t, akkor azt meg is fogom kongatni! — A bajtársaim minden lehetőet elkövettek, hogy velem szemben senkit sem érjen csalódás. — A legtöbbet talán akkor tet-ték, amikor feltártam előttük azt, hogy miattam nagyon aggódó édesanyámat szeretném látogatóként fogadni azért, hogy személyesen győződjön meg a helyzetemről.

A pk. helyettes azzal biztatótt, hogy anyámat minden pillanatban fogadhatom, mert egy heti penziója X. Y. családnál biztosítva van. — Arra azonban még csak gondolni sem mertek, hogy anyám több, mint 400 hold földnek a tulajdonosa.

Másnap táviratot küldtem anyámnak, ki a következő napon már meg is érkezett. — A hely és a táj, őt is valósággal lebűvölte. — Az én helyzetem feletti megelégedését pedig így fejezte ki:

Nem csodálom, hogy máris otthoniasan érzed magad.

A háromnapos látogatásnak legtöbb idejét, a nő bajtársak feleségeinél töltötte el. — Mielőtt útra kelt, lelkinyu-lalommal emígy búcsúzott el tőlem:

— Megnyugodva hagylak itt, mivel megértésben, szeretetben az itteni bajtársaid is olyanok, mint az otthoniak. — A dolog úgy néz ki, mintha egy anya szü-lte volna őket!

Elhatározásomhoz híven, erős akarat-tal kezdtem a tudnivalókat elsajátítani. — Ez hamarosan kimosta a fejemből az otthoni rossz emlékeket.

Közel másfél évvel később, a jt. isko-lát „igen jó” eredménnyel végeztem. — Boldogan haladtam a vasútállomás fe-

lé, hogy anyámat, rokonaimat és szülő-földemet újból láthassam. — Otthoni fogadtatásomat elképzelhetően bizonyítja az a tény, hogy a vasúti állomásra még a Borzó Mari néném is kijött és az ő két hatalmas csókját az arcomra cup-pantotta s becéző szavak kíséretében, nagyobbakat ütött a hátamra.

Szalagokkal, virágokkal díszített ko-csin repültünk a Tanyánk felé, mint szokott volt az esküvők alkalmával. — Tanyánk udvarán Mihály bátyám — mint annakidején a harctérről hazaérke-ző apámat — cigányzenével fogadott és a lelkesedő fogadtatásomat, ropogós csárdással koronázták! — Az érdeklődők csoportja a figyelmemet teljesen lekötö-te és csak bámultam, amikor Árpád Veronka társaságában — mint mátkapár — rámköszönt. — Hatalmas súlyt éreztem a szívemről legördülni s határ-talan örömmel kértem fel és vittem tánc-ra a boldog leányzót.

Másnap reggel anyám korán ébredt és a régi lány hangjával biztatótt: tud-dod fiam, hogy a Teréz nénéd? — Tud-tam bizony, hiszen én is égtém a viszont-látásáért.

Kissé bátortalanul vettem kezembe a hajtószárat, mivel nem ismertem a két fiatal, almaderes természetét. — Anyám erre fölfigyelt, kivette kezemből a hajtó-szárat és mint a szélvész, úgy repültünk!

A várost megközelítve, anyám a csi-kók irányítását reám bizta. — Ő pedig úgy ült mellettem, mintha kitüntetések-kelel teletűzdelt mellű tábornok mellet-t ült volna!

Teréz néném mindenben a régi volt! — Mikor a helyzetemről már mindent

tudott, akkor az Árpai jegyességétől kezdve, a nagy, kendermagos kakas részünkről egészségben történt elfogyasztásáig mindent elmondott. Bánatos hangon felém fordult: aztán látod-e, az Isten nem ver bottal?! — Itt egy szusszanásra k tartott, majd még szomorúbb hangon folytatta: úgy gondolom, hogy most már hidegen veszed, ha beszélek róla. — Ilonka már hónapok óta van is, nincs is. — Élő halott! — Orvostól—orvoshoz hordják, de minden hasztalan. — Azt sem tudják, hogy mi a baja. — Ezt csak azért mondtam el neked, hogy lásd: van Isten fölöttünk!

Egy esztendővel később, nagynéném levelében arról tájékoztatott, hogy Ilonka már csak csont és bőr! — A színigazgató urék pedig elköltöztek a városból, szív nélkül ott hagyták az élet és

halál között vergődő jövődöbeli menyüket.

Ez a levél, Teréz néném tájékoztatása után, három évvel később érkezett. — Arra kérlek Gyula — teljes nevén Kürtös Nagy Gyula — újból olvasd el és adj tanácsot: adtam át a levelet.

Erre a levélre emberfia nem, csak a te szíved tud tanácsot adni Imre!

S alig két évvel később, Kürtös Nagy Gyula, meglepetten csapta össze a tenyerét, amikor a címére érkezett levélből ezt olvasta: „Kedves Bajtársam! — Testvéri szeretettel hívlak és várlak a folyó hó 25-én a kecskeméti nagytemplomban Vértessy Balogh Ilonkával megtartandó esküvőnkre”. — Gerendási Kovács Imre. B—76

Vége.

PRO PATRIA

SZILÁDY GYULA
ezredes,
a m. kir. debreceni VI. csendőrkerület
parancsnoka.

Hosszú és nehéz kálváriás uton mentek végig mindazon csendőr bajtársaink, kik az összeomlás után a szovjetmegszállta Magyarországon az új hatalom kezébe kerültek. Mártirok ezrei léptek a megdicsőülés oltárára s ezeket Szilády Gyula ezredes, a m. kir. debreceni VI. Csendőrkerület parancsnokának mártirhalála vezette be.

1944 Karácsony előtt Szilády Gyula ezredes az ostromlott Budapestre rendelték és ő volt Budapest védelmében résztvevő

és a város belső rendjét biztosító mintegy 3.000 csendőr Bajtársunk legfelsőbb parancsnoka.

Az 52 napos ostrom befejeztével Szilády ezredes úr a szovjet fogságába esett, kik kiadták a csatornák posványából előbújó proletár csöcseléknek.

A bosszútól lihegő és vért kívánó „felszabadított” csöcselék népbírósága Szilády ezredes urat kötél általi halála ítélte és az ítélet végrehajtásául egykori parancsnoki székhelyét: Debrecen jelölték ki.

Debrecen főterén a felzigatott csöcselék, köztük cigányok, rovottmúltúak Szilády ezredes urat halálra kövezték és taposták. Már nem élt, mikor holttestét a főtéren ácsolt akasztófára kötötték.

Szilády Gyula ezredes úr hősies szenvedéssel állta a haláláig terjedő megpróbáltatásokat. Akik ismerték, kik alárendeltjei voltak, tudták rendkívüli erkölcsi és szellemi képességeit, nemeslelkűségét és bár életét kioltották kötelességeinek hűséges teljesítéséért, mi az életbenmaradottak emlékéét megőrizve a példás derék parancsnoknak kijáró tisztelettel gondolunk hősi és mártirsorsára. Szilády Gyula ezredes úr bevonult a magyar történelem nagy hőseinek és mártirjainak végetnemérő sorába!

MÁRTIR BAJTÁRSAINK:

(Népi veszteségünk adataiból)

nemes csíktapolczai Györgypál Ferenc g. fhdgy-ot 1945 tavaszán Budáról Foksániba tartó hadifogoly menetoszlopban egy részeg szovjet őr agyonlötötte. Holttestét Kecskeméten temették el.

Lepsényi Zsigmond törm-t, a veméni őrs pkh-ét, valamint Kudari Márton őrm-t, Tóth

Sándor szakv-t és 2 pótcsendőrt a veméni őrsről, 1944. november 29-én, szovjet fogságba esés után szovjet katonák a Dunaparra kísérték és agyonlőtték. Holttesteiket napokig ott hagyták a lakosság megfélemlítésére.

Szente László törm-t, a várpalotai őrs jv-jét 1949-ben Győrben kötél általi halálra ítélték a várpalotai állítólagos cigányüldözés miatt és kivégezték.

Oláry Sándor ny. ezds, a Szovjetunióban 1947-ben hadifogságban meghalt.

Andrási Gyula őrgy, a Szovjetunióban Uzmany-ban hadifogságban 1946-ban meghalt.

vitész Vadász István ny. ezds Budapesten, 1947-ben nem bírván az AVH örökös zaklatásait, elrejtett pisztolyával föbelötte magát.

Károlyi Imre I. főtörm. a kurutyáni vizes szénbányában 7 évi raboskodás után sérüléseibe és betegségébe belehalt.

Szili István őrgy, 1947. tavaszán a Voro-nyezsi tiszti foglytáborban éhenhalt.

Várnagy András főtörm, abonyi öpk. 1945-ben, a foksánii hadifogoly gyűjtőtáborban meghalt.

Gyöngyöshalászi Takács Attila szds, 1945-ben Foksániban meghalt.

Cseri József szakaszvezetőt a győri fogházban, 1946. tavaszán kötél általi halálra ítélték és kivégezték. Cseri Bajtársunk tagja volt annak az eltűnt csendőr járőrnek, mely 1940-ben a királymezei őrsön az országhatárt portyázta és kiket a szovjet csapatok elfogtak és 8 hónapig fogva tartottak. Kicsérésük előtt a szovjet NKVD megfenyegette őket, hogy fogságukról semmit sem beszélhetnek. Cseri szakv. kötelességszerűen mindent

jelentett a m. kir. Honvédség kémelhárító és igazoló szerveinek. Mártirhalála szovjet gyilkosság volt.

Solymosi Miklós főhadnagyot Budán, 1945. február 13-án, sebesülten orosz fogságba esve, menyasszonyával együtt vérengző szovjet katonák agyonlőtték.

(Folytatjuk)

★

HALOTTAINK:

HORVÁTH FERENC főtörzsőmester, az ungvári gazdasági hivatal volt szv. thts-e 1965. jan. 18-án Veszprémben váratlanul elhunyt.

VITÉZ PÁSZTHÓY ERNŐ alezre-des 1965. május 16-án a saarvidéki Dillingenben váratlanul elhunyt. A közszerepben álló Bajtársunk még résztvett a február 13-án, Heidelbergben rendezett csendőrnapon s a halál váratlanul, 71 éves korában ragadta el. Hozzáartozói-nak őszinte együttérzésünket küldjük! Csendőrhadnagy Fianak pedig üzenjük: „Vitéz Édesapád csak a Hadak Utjára költözött, emléke örökké él!”

Lózsa Jenő ny. ezds és Hollódy János ny. ezds bajtársaink hosszú szenvedés és nyomor után Székesfehérváron meghaltak.

vitész Torzsay Lénárt ny. ezds Münchenben, Németországban, 1965. februárban elhunyt.

Sipos Lajos II. g. alez. rákbetegség következtében hosszú szenvedés után New Yorkban, 1965. február 9-én meghalt.

Molnár Sándor őrm 49 éves korában Mósontmikulóson, 1965. április 20-án szív-roham következtében meghalt. Molnár Bajtársunk a várpalotai őrsön, majd Budapesten a csendőrhírközpontnál szolgált. 1941-

42-ben résztvett a Don-kanyar harcaiban és ott a Magyar Bronz Vitézségi Érmét, valamint a német Vaskereszt II. és I. fokozatát érdemelte ki.

Bajtársaink emlékét kegyelettel megőrzük!

Csendőrzászlók az emigrációban

1951-es csendőrnapi avatták ausztriai bajtársaink az első emigrációban készült csendőrzászlót. A zászlóra 103 bajtársunk küldte el adományát, azt a salzburgi magyar apácák hímezték és dr. Nagy József plébános szentelte fel. A zászlót — tudásunk szerint — ugyancsak a felszentelő lelkes hozta Amerikába és jelenleg néhai dr. Dobolyi Lajos ezredes úr hagyatékában található fel Clevelandban.

Pittsburgi (Pennsylvania, USA) bajtársaink az ottani MKCSBK csoport megszerzése után 1959. május 23-án avatták fel ragyogó műsor keretében zászlójukat. A zászló a huszti szárnyparancsnokság zászlaja volt, melyet Kulifai Sándor szakv. mentett meg és hozott Nyugatra. A zászlóavató 29 zászlósöveget ütöttek be a nyélbe magyar közületek és cső bajtársak nevében.

A calgari csoportunk (Alberta, Kanada) ünnepségei alkalmával szintén hazai csendőrzászlót használnak, melyet néhai Nagy Sán-

Együttérzésünket küldjük a MKCSBK Vezetőség rangidős thts-nek, E. L. főtörm bajtársunknak Édesanyja és Anyósa szinte egyidőben történt halála alkalmából. E Bajtársunk Édesanyja az emberi életkor magaslatán, 93 éves korában hunyt el.

dor főtörm, őrsparancsnok mentett meg és hozott magával Nyugatra.

A beérkezett tudósítások szerint tehát csendőr emigrációknak kerületi, osztály, szárny és őrsparancsnoksági zászlókkal rendelkeznek az idekint készült zászlókon kívül.

Az első emigráns csendőrzászló avatása 1951-ben Salzburgban.

Testületünk történelméből

A Bajtársi Levél 1965. március—áprilisi számában hasonló cím 1. és 2. pontja alatt közölt adatokba elírás folytán két hiba csúszott be. A helyes dátumokat itt közöljük:

1. Az Októberi Forradalom 1918. október 31-én, egy csütörtöki napon tört ki és még ugyanezen a napon, este 6 órakor Károlyi Mihály — mint m. kir. miniszterelnök — letette az esküt József kir. herceg kezébe. Ekkor az új kormány egy proklamációt bocsátott ki, mely szerint: „A nép forradalma győzött!” Ez a forradalom kezdetben csupán katonai jellegű volt és nem volt köztársasági. A vezetést a munkásság csak november 2-án vette át, amikor felállították a „Népőrséget”, melynek keretében 80.000 munkást szereltek fel. Ilymódon a végrehajtó hatalom önmagától a munkásságra és annak révén a szociáldemokrata pártra szállott át.

2. A Kun Béla-féle proletárdiktatúrát 1919. március 21-én kiáltották ki. Ugyanis ezen a napon a szociáldemokraták a Gyűjtőfogházban lévő Kun Bélával és társaival kiegészve, a „Magyarországi Szociáldemokrata Pártot” és a „Kommunisták Magyarországi Pártját” egy közös pártban egyesítették. Az egyesült párt neve „Magyarországi Szocialista Párt” lett, mely a proletárság nevében azonnal átvette a teljes hatalmat. Öt nap múlva a „Belügyi Népbiztoság” Landler és Vágó belügyi népbiztosok alá-

írásával kiadta az 1919. március 26-án kelt 1. B. N. sz. rendeletét. Ez a rendelet a „Magyar Tanácsköztársaság belső rendjének megalapozása és fenntartása céljából” felállította a Vörös Őrséget, melybe a volt rendőrség, csendőrség és pénzügyőrség azon tagjai tartoztak, akiket az ugyanezen rendelet 5 paragrafusában leírt bizottság erre alkalmasnak talált. Az 1. paragraf 4. bekezdése szerint: „A Vörös Őrség felállításával egyidejűen az összes rendőri vonatkozással bíró karhatalmi alakulatok megszűnnek.”

Kérünk választ a következő kérdésekre:

a) A fentebb idézet rendelet alapján a Vörös Őrségbe átvett egyének hogyan, milyen igazolási eljárás alapján kerülhettek vissza a Tanácsköztársaság bukása után a rendőrséghez, csendőrséghez és pénzügyőrséghez? Kérjük megnevezni a forrást is, ahonnan a beküldő az adatokat vette.

b) Kik voltak a csendőrség felügyelői? Kérjük a csendőrség felállításától kezdve a felügyelők nevének, rangjának és felügyelői minőségben eltöltött szolgálati idejének a megnevezését. Kérjük a forrást feltüntetni, ahonnan a beküldő az adatokat vette.

3. Tisza István miniszterelnököt nem 1919. októberében, hanem 1918. októberében gyilkolták meg a Hermina út 35. sz. alatti bérelt villájában.

A cső. történelem összeállítója.

Gróf Wass Albert egyetemi tanár torontói látogatása során Torontót „Észak-Amerika legmagyarabb városá”-nak nevezte „mert többszáz lelkes magyar jelentkezése innen Torontóból indította el egy évvel ezelőtt az Amerikai Magyar Szépmíves Céh sikeres munkáját.

„Erdély, Nyugat fellelvára” c. könyv már ott van az USA és Kanada legfontosabb egyetemein, hol államtudományt és politikai gazdaságtant tanítanak.

Regénye, az „Átoksori kísértetek” pedig egy született amerikaival, ki 1936-tól 1956-ig Magyarországon élt, beszélteti el élettörténetét. A könyvből az amerikai és kanadai angolnyelvű társadalom elsőízben ismerheti meg élvezetes és igaz eseményekből azt a valóságot, mely ezidőben Magyarországon lejátszódott, köztük a szovjet „felszabadítását” és az új magyar urak mai magatartását.

A professzor úr ismertette újból Torontóban az emigrációs feladatokat a magyar jövő megmentése érdekében. A Szépmíves Céh feladata a nyugati világ angolnyelvű tájékoztatása, a dokumentációs kiadványok révén a magyar történelmi igazság és ezen keresztül a Duna-medence való problémáinak közzététele az amerikai tudományos közéletben. Kitért a Szent Korona tanára is, mely a legbiztosabb út a Kárpát-medencében élő népek testvéri összefogására.

Előadása után, majd Ottawában, Hamiltonban, Kitchenerben, Guelph-ben és Londonban, valamint Buffalóban is sokan csatlakoztak az Amerikai Magyar Szépmíves Céhhez. Örömmel láttuk mindenütt bő lét-

számmal csendőr bajtársainkat!

A MKCSBK Vezetőség elnökének és néhány bajtársunknak a torontói díszvacserán alkalma volt Wass professzor úrral a csendőr történelemkönyvről beszélgetni. A kiadásra kerülő csendőr könyvvel kapcsolatban Wass Albert a következőket mondotta:

„A m. kir. Csendőrség egy oly kiváló és megbízható, intelligens és nemzetközi hírnévű testület volt, hogy föltétlenül angol és magyar nyelvű könyvben kell közreadni igaz történetét, ahogy az valóban történt. Be kell mutatni a nyugati közvéleménynek, hogy tapossák sárba és hogy szüntetnek meg a kommunista zsarnokok nagy nemzeti értékeit. A könyvben tárgyalni kell a valóságnak megfelelően azokat az eseményeket is, melyekbe a II. világháború során a csendőrség szolgálati parancs és az államvezetés akarata következtében belesodródott. Megemlíjtük a m. kir. Csendőrség hősi és önfeláldozó küzdelmét a bolsevizmussal szemben pusztulásáig. Illusztrációt, csendőr fényképeket és utasítás-törvényt is csatolunk bőven a függelékben, mint dokumentációs anyagot, hivatkozásszerűen. Megemlíjtük nagy emberek nyilatkozatait is a csendőrségről. Minden elérhető bizonyítékot szereztetek be és körülbelül 1966-ban sor kerül programunkban a csendőr történelem kiadására is!”

Örömmel közöljük Bajtársainkkal, hogy a MKCSBK Központ a következő szolgálati könyveket kapta meg a fenti könyv kiadásához: Szolgálati Utasítás, Szolgálati Sza-

bályzat, Nyomozó Utasítás, Bűnügyi Nyomozástan, Büntetőtörvényköny a büntettek-ről, a vétségekről, Tábori Csendőri Utasítás, egy igen fontos HM 20 rendelet, a múlt számunkban ismertetett Zsebkönyv és események a Testület születése előtt és után, Csendőrségi Zsebkönyv 1944. Hálás köszönetünk mindazon Bajtársainknak, kik a fenti rendkívül értékes dokumentumokat rendelkezésünkre juttatták.

★

Wass Hubát, Wass Albert egyetemi tanár legidősebb fiát 1964-ben avatták hadnaggyá a híres west-pointi amerikai katonai akadémián. Wass Huba, amerikai hadnagy kiválóan végzett és jelenleg Európában szolgál ejtőernyős beosztásban. Értesülésünk szerint előjárói szeretik és sokra értékelik, parancsnokai nagy katonai jövőt jósolnak neki. Adja Isten, hogy Wass Huba be tudja tartani gyermekkorában tett ígéretét, amikor az összeomlás után látta a németországi állapotokat és a sokszázezer magyar menekült életét, a következőképpen nyilatkozott: — „Ha felnövök, majd én is katona leszek s később, mint tábornok, majd én verem ki a szovjet csapatokat Magyarországról!” —

★

A Magyar Cserkész Szövetség Intéző Bizottsága vitéz baranchi Tamáska Endre szds bajtársunknak az „Életmentő Kitüntetés”-t adományozta. Tamáska bajtársunk 1964. aug. 30-án szabadsága idején vízből mentett ki egy amerikai leányt. 30 évvel ezelőtt ugyancsak vízbőlmentésért az akkori magyar főcserkész: gróf Khuen Héderváry Károly adományozott „Életmentő Kitüntetés”-t Tamáska Endre cserkésznek. Hogy valaki ezt a kitüntetést kétszeresen kiérdemelje, szin-

te egyedülálló a magyar cserkész történelemben. Tamáska Bajtársunknak szívből gratulálunk!

★

Ifj. vitéz Borgóy János feleségül vette Avon, Ohio, USA-ban Shable Marion Katalint. Az emigráns csendőrök szívből kívánnak sok boldogságot az ifjú párnak és szerencsekívánataikat küldik a kis János Szüleinek is!

★

Tölgyesy Viktor szobrászművész, Tölgyesy Győző vezérőrnagy fia \$4.500-os kanadai állami ösztöndíjat kapott abból a célból, hogy tanulmányútra induljon a szobrászatban nagy európai országokba. Mintegy 10 éve már, hogy Tölgyesy Viktor egymás után aratja sikereit Ottawában és ma már befutott kanadai szobrászművész. Örömteli szerencsekívánásainkat küldjük Tölgyesy Viktornak és Édesanyjának és örömmel könyvelünk el egy újabb nagy magyar sikert!

★

Köszönjük a „Hídfő” szerkesztőjének kedves levelét. Véleményét örömmel tesszük közzé, mert azt szakember írta: „Őszinte szívvvel gratulálok a Bajtársi Levél-hez, amely olyan jó magyarsággal és olyan kitűnő stílussal készül, hogy arra a hivatásos újságírók is büszkék lehetnének.”

★

Helyesbítés. Elírás és elnézés következtében múlt számunka hiba csúszott. A B. L. 8-ik lapoldalán Jegenyés Pál főtörm bajtársunk tollából eredő cikkben azt írtuk, hogy a Bajtársi Levél első száma 1947. november 20-án jelent meg. A helyes dátum: 1948. november 20.

Horthy Miklós kormányzó falkavadászaton, mögötte a helyi szárnyparancsnok

A kanadai főváros kormánytisztviselőinek vívóklubja szakértő magyar mestert alkalmazott. A vívómester: egy frissen emigrált csendőrtörzstiszt bajtársunk! A húsvéti ünnepek során rendezett 3 napos nemzetközi vívóversenyt végignézte Vanier kormányzó úr is, a Királynő képviselője. v. T. P. F. alez Bajtársunknak szeretettel küldik jókívánásaikat az emigráns csendőrök.

★

A torontói európai nemzetiségek 1.000 főnyi csoportja szimpátia tüntetést rendezett az amerikai konzulátus épülete előtt, kifejezve örömet — végre — az USA bátor vietnami kiállása miatt, mellyel gátat vet a kommunizmus további terjeszkedésének és reményt önt az európai nemzetekbe is, hogy lesz még feltámadás! A tüntetésen több bajtársunk vett részt.

A világhírű amerikai tengerészgyalogosok között csendőrgyerekek is harcol Vietnámban. A magyarok Istene ügyeljen rá s vigye őket győzelemre!

★

A MKCSBK Vezetőség elnöke, a Vezetőség rangidős thts-e, valamint az elnök titkára 1965. Húsvétkor bajtársi látogatást tettek a kanadai Montrealban és Ottawában. Montrealban a Székely Klub helyiségében rendezett találkozón alkalmuk nyílt a bajtársakkal megismerkedni, valamint ismert bajtársakat vizontláttni, Ottawában az ottani kis szórványunkkal kerestek találkozózt.

A montreali temetőben tisztelegtek Olchváry Milvius Attila vezérőrnagy, Ottawában Tölgyesy Győző vezérőrnagy sírjainál.

kik mindketten kanadai földben pihennek. A hajdani nagy Elöljárók szellemében óhajtják emigráns munkájukat folytatni, erre fogadalmat tettek.

A fentiek 1965. május 22-én Windsor közelében lévő Harrow-i szórványt látogatták meg, ahol kiváló bajtársi körben Tölgyesy vörögy úr zászlaja előtt adták át vitéz Farkas Ferenc vezds úr, a vitézek főkapitánya nevében a Magyar Vitézi Rend oklevelét és jelvényeit Szabó Árpád örm. bajtársunknak.

Ugyancsak a fentiek 1965. május 29-én látogatást tettek Cincinnatus, N. Y., USA-ban, hol K. G. fhdgy bajtársunk híres „el látó örs”-én folytattak értékes és emigrációnk jövője szempontjából fontos tárgyalásokat.

A B. L. lapzártáig a következő adományok érkeztek a központi segélyalapra:

v. P. J. alez \$4.00, Sz. M. zls \$5.03, Torontói csoport \$50.00, Sz. S. törm \$6.00, J. P. főtörm. \$5.36, Montreali csoport \$20.00, v. Sz. Á. örm \$10.00, Torontói csoport \$50.00.

A központi segélyalap eddig \$505.91 összeget nyugtázott bajtársi bevételekből. A fenti összegből segélyben részesültek tisztek, vagy hozzátartozóik 13 esetben, legénységi bajtársaink, vagy hozzátartozóik 22 esetben, a burg kastl-i gimnáziumnak küldtünk 2 esetben. A fenti összegből 26 esetben küldtünk segítséget az Óházába 10—20 dolláros tételekben az IKKA útján, vagy más átutalás folytán. A torontói csoport és a MKCSBK Központ eddig \$300.00-t meghaladó összeget küldött a Burg Kastl-i magyar gimnáziumnak.

A „Küldöttség” alapjára a következő adományok érkeztek:

D. P. szakv \$25.00, T. D. alez \$5.96, B. J. szakv \$21.42, Montreali csoport \$20.00, dr. K. K. főkonzul \$26.75. A torontói csoport \$300.00-t ajánlott meg. Sz. J. szakv \$5.00.

A „Küldöttség” jelen pénzalapja kamataival együtt: \$1,093.50.

A „Bajtársi Levél”-re a következő adományok érkeztek:

Sz. M. zls \$5.06, T. D. alez \$2.98, Chicagói csoport \$10.80, K. S. főtörm \$5.22, Közp. adm. \$40.35, v. Á. A. Z. ezds \$1.07, H. F. főtörm \$3.22, V. Gy. főtörm \$10.72, Sao Paulói csoport \$10.73, Sz. S. törm \$6.00, P. I. örm \$5.00, K. K. vk. ezds \$6.00, H. S. alez \$0.31, M. J. törm \$5.22, v. Á. A. Z. ezds \$1.07, v. M. L. vörögy \$1.07, E. F. \$2.71, T. M. törm \$5.38, T. D. alez \$2.98, Perth-i csoport \$9.61, v. K. M. szds \$3.00, Montreali csoport \$20.00, L. L. \$5.35, Sz. D. alez \$3.00, v. Á. A. Z. ezds \$0.80, özv. B. A. -né \$3.00, Hamiltoni csoport \$40.00, O. J. főtörm \$3.60, Calgaryi csoport \$13.00, J. P. főtörm \$21.50, Welland-Port Colborne-i csoport \$40.00, B. B. szakv \$10.00, Perselyezés a torontói cső. vacsorán \$15.87

A „Bajtársi Levél”-re eddig befolyt adományok végösszege: \$1,617.67.

A MKCSBK Központoz bajtársi adományokból befolyt végösszeg 10 hónapos működésünk végén: \$3,217.08.

A MKCSBK Vezetőség tiszteleg Bajtársaink önkéntes, kiváló áldozatkésztségéért!

Robert Warren tankerületi főigazgató a kanadai Calgary-ban újságnyelatkozatot tett a vasfüggöny mögötti újtjáról. Többek kö-

zött Magyarországon is járt és elismeréssel nyilatkozott a magyar elvtársak óriási kultúrteljesítményeiről, mellyel eltűntették otthon az analfabétizmust. Mert Warren főigazgató nyilatkozata szerint 20 évvel ezelőtt Magyarországon a lakosság 10 százaléka nem tudott írni és olvasni, további 20 százaléka pedig alig! Bezzeg ma!

Nahát, hogy tudott az a békebeli kis Magyarország oly csodálatos technikai eredményeket felmutatni és hét Nobel-díjas tudóst kitermelni, ha odahaza analfabétizmus volt? Warren főigazgató kitalálta a népidemocratikusspanyolviaszkozot, kár, hogy a Lenin-rendet nem tüzték mellére!

Viszont szívből jövő elismeréssel adózunk a calgaryi bajtársainknak, köztük dr. Kiss Gyula szds-nak, ki a 100.000-es példányszámú „Calgary Herald” c. lapban remekül ülő ellencikkben utasította vissza a népidemocratikuss csodahírt, bebizonyítva éppen az ellenkezőjét, Warren úr által is elérhető amerikai UNESCO statisztikai adatokat. Mert Magyarországon 20 évvel ezelőtt nem volt frástudatlan ember!

Örvendünk, hogy Bajtársaink a szellemi hadviselésben is résen vannak!

KANADAI HUMOR.

Johnson amerikai elnök kanadai látogatása során, Vancouverben egy skarlát-vöröss díszruhájú, kanadai kir. csendör örmestert osztottak be az elnök kíséretébe, ki még az elnöki limuzinban is az elnök mögött ült.

A körút során az elnöki limuzin többször megállt és sok lelkes kanadai kezetrázott az elnökkel. Az elnöknek feltűnt egy kisfiú, ki mamája szoknyáját húzgálva lelkesen sutogott. Az elnök a kisfiúhoz fordult és kérdezte tőle: „Na kis komám, te is ke-

zet akarsz rázni velem?” A kanadai fiú vi-gyorogva a következő feleletet adta: „Nem! Én a csendörrel akarok kezét fogni!” — (Fordítás a kanadai Csendörsegi Lapokból.)

Johnson amerikai elnök elszánt és bátor magatartását a kommunista világveszély elhárításában viszont — végre! —, őszinte örömmel és elismeréssel szemléli a MKCSBK Világszervezet!

PESTI HUMOR:

Mostanában megint sok a rendörvicc:

— Miért megy két rendör mellett egy farkaskutya?

— Hogy legyen egy értelmiségi is köztük . . .

A rendörtiszt apukát megkérdi a kislfia:

— Apuka, hol van Afrika?

— Nem tudom fiacskám, tegnap volt nagytakarítás . . .

Két rendörtiszt-feleség beszélget:

— Képzeld, tele van a lakásom Rembrandt-reprodukciókkal!

— Igen, és mivel irtad őket?

„F. E.”

FELHIVÁS BAJTÁRSAINKHOZ!

A MKCSBK Központ és a Bajtársi Levél szerkesztősege immár ötödször adja ki Bajtársaink jóvoltából Kanadában nyomott tájékoztatónkat. A folyamatos további kiadás ugyancsak a Bajtársak áldozatkészségétől függ. Mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy nem áll mögöttünk a régi Magyarország a maga gazdasági erejével, amelyben anyagi erőnk biztosítva lenne. Tudjuk

azt is, hogy az idő és anyag pénzbe kerül. Mi saját időnket és sokszor anyagiainkat is minden ellenszolgáltatás nélkül, kötelességszerűen bocsátjuk a Köz rendelkezésére. Ettől függetlenül a B. L. kinyomtatása, a klissék megcsináltatása és a B. L. postázása nagyobb összegek felhasználását igényli.

A MKCSBK Vezetőségét az az elgondolás vezette, hogy az új Bajtársi Levelet eljuttatjuk minden címmel rendelkező Bajtársunkhoz, ami meg is történt.

Levelek százai bizonyították, hogy Bajtársaink megértették.

Mégis történt valami érthetetlen, ami fáj. A legjobb anyagi körülmények közt élő USA-beli Bajtársaink — tisztelet a kivételnek — küldik a legkisebb hozzájárulást. Csak például: Buffalo, N. Y.-i Bajtársainktól és Detroit, Mich.-i Bajtársainktól egyáltalán, a Cleveland, Ohio-i Bajtársainktól pedig igen kevesen küldték el adományukat a Bajtársi Levél-re. A kimutatások szerint a be-

nem folyt összeg meghaladja a \$600.-t. Kérjük mindazon Bajtársunkat, akiket illet, hogy küldjék be tetszés szerinti adományukat, mert azt nem kívánhatják, hogy a kanadai, ausztráliai és európai Bajtársaink tiszteletpéldánnyal lássák el USA-beli Bajtársainkat.

A B. L.-nek megszabott előfizetési díja nincs, mindenki annyit adományoz, amennyit neki lapunk megér. Az adományokat a következő címre kérjük: MKCSBK Hungarian Veterans, P. O. Box 65, Islington, Ont., Canada.

Mégegy kísérletet teszünk s a közös nemfizető Bajtársainknak lapunk küldését az ősz folyamán beszüntetjük.

Kérjük detroiti csoportvezetőnket, hogy adjon életjelt és ossza ki a Bajtársi Levél példányait az ottani Bajtársaink között, mert tudomásunkraadták, hogy a lap nem jut el hozzájuk.

★

A Bajtársi Levél jelen száma 4 havi összevont szám a szerkesztő-kiadó nyári szabadsága miatt.

Olchváry-Milvius Attila vezérőrnagy síremléke a montreali temetőben

HARMINCAN...

Színes történelmünkben augusztus 20-a egyik nagy nemzeti ünnepünk. Szentté avatott István királyunk napja ez. Ilyenkor nemzetünk apraja-nagyja hálatelt fohászt mond Istenhez azért, a különös, megtartó jóságért, amellyel népünknek ily fényes csillagot ajándékozott. Ez, Istentől küldött lángelme és nemes lélek formált át bennünket kereszténnyé és telepítette le a nomád kalandozásokban felmorzsolással, kipusztulással fenyegetett népünket. István királyunk ezzel megteremtette az idegen népek tengerébe beékelődött magyar fajtánk részére e helyen az első ezer esztendő életlehetőségeit. A második ezer esztendőnk lehetőségei most forrnak a történelem titokzatos nagy üstjében. Ehhez azonban most már nekünk is, mint minden magyarnak, hozzá kell járulnunk áldozatunkkal, hogy az megvalósulhasson. Amilyen a magyarság jelen munkálkodása, olyan lesz annak jövője!

Ámde a vallási életen és nemzeti érzelmeken túlmenően, úgy nekünk csendőröknek, mint a honvéd bajtársainknak, külön is kiemelkedő, fontos ünnepnapunk ez. A Honvéd Ludovika Akadémia ilyenkor avatja végzett növendékeit, akik közül számosan kerültek a mi tisztjeink soraiba is.

A lángokban álló világ közepette élet-halál harcát vívó nemzetünk 1944. augusztus 20-án Budapesten zászlódíszbe öltöztette megegyeszer — és talán egy jó időre, utoljára — a Böszörményi úti csendőrlaktanyát is. Pompás nemzeti köntöst öltött magára e nagynevű laktanya most azért is, hogy új csendőrtiszteket avasson és ehhez

az ország Kormányzójának képviselőjében megjelenő altábornagyot, aki egyben a Csendőrség Felügyelője is, méltó díszben fogadja. Kellemes, napsütéses idő volt, jól lehet az őszi lombhullás idejének elközelgése már ott rezgett a Dunáról érkező szelőlő suhanásában. A fák és bokrok még jó részt a nyár zöld színében pompáztak a laktanya udvarán és a nemzeti zászlók magasan lengtek az enyhe szélben, de miként a természetben, úgy az emberi lelkekben is érezhető volt a bekövetkező súlyos idők elé tekintő szorongó feszültség. A nagy harcok ekkor már Hazánk határának közelében dúltak és országunk számos városát érték többízben súlyos bombatámadások. Nem volt ok a vígasságra, de annál több a hűség helytállásra és a könyörülő Istenhez segítségért való fohászzkodásra.

A felavatásra kerülő bajtársak vezényszóra sorakoznak, Sarkaik vonala oly egyenes. mintha puskából lenne kilöve. Szemük, ki-tüntetéseik, kardjuk és csizmájuk ragyognak a nap verőfényében. Arcuk napbarnított, kesztyűjük patyolatos fehér, fővegjük a híres fekete kalap, rajta az éberséget jelentő zöldfényű, gyönyörű kakastoll. Kezüik eskühöz lendül és szilárd, férfiasan csengő hangon együtt mondják el annak szövegét. A jobbszárnyról előlépett bajtárs fogadalmi beszéde után, annak harsány vezényszavára egyszerre villantják ki kardjukat hüvelyéből és a kardnak ősi módon történt forгатása közben ajkukról felhangzik a csendőr fogadalom: „Híven, becsülettel és vitézül, — a Hazáért mindhalálig!” Az államfőt képviselő altábornagy búzdító

és jókívánó szavai, majd bajtársi kézfogásai után a remek csendőr díszszázad pompás tisztelgő zárómenete következik.

A felavatott bajtársak mind délceg, pompás alkatú emberek. Az új tisztí egyenruha megfeszül rajtuk és kidomborodik a mell. Szép testtartásuk, feszes vigyázzban állásuk és könnyed, biztos mozgásuk mitsem árul el abból, hogy ők bizony már nem éppen mai gyerekek. Életkoruk a 32—56 között mozog. Többen közülök már az első világháború vitézei és kitüntetettjei, de vannak ott várományos vitézek is. Különleges helyzetű és sorsú bajtársak ezek! Tegnap még a tiszthelyettesi kar kipróbált és megbecsült oszlopai voltak s ma már felavatott új tiszték. Arányszámuk: közel egy az ezerhez!

Az avatási ünnepség felemelően szép, de rövid és sima lefolyású volt. Az idevezető út viszont hosszú és küzdelmes. A honvédséget példázva, 1944. elején a csendőrség is pályázatot hirdetett. Eszerint, csendőr csapatvisztára jelentkezhetek mindazok a tiszthelyettesek, akik:

testileg alkalmasak,
büntetlen előéletűek,
legalább 4 középiskolát végeztek,
a járőrvezető vagy őrsparancsnokképző iskolát kiváló eredménnyel végezték,
10 évi csapatszolgálattal rendelkeznek és nem kevesebb, mint legalább az utolsó tíz évben kiváló összminősítést nyertek.

A nőskönel még az is feltétel tárgyát képezte, hogy a feleség a tisztí társadalmi követelményeknek mindenben megfeleljen.

A felhívás alapján nagyszámban jelentkeztek az ország minden részéből a bajtársak közül, de a szigorú követelmények alapján csak harmincat választhattak ki,

mint olyanokat, akik mindenben megfeleltek. A kiválasztottakat összpontosították és vizsgára bocsájtották. A vizsgáztatás — egy vezérőrnagy elnöklete alatt 5 ezredesből álló bizottság előtt — kerek egy hetet vett igénybe. A hittant és a középiskola anyagát is beleértve, összesen 52 tantárgyból kellett elméleti és gyakorlati vizsgát tenniük ahhoz, hogy a tisztí állománycsoportba átvethetők legyenek. A kiválasztottak felkészültségére jellemző, hogy a nagyon mélyreható, alapos vizsgát valamennyien sikeresen megállották. Aki pedig még ezek között is elsőnek végzett, az méltán tekinthetett végig saját magán, mert egy nagyon kemény diót sikerült feltörnie.

Ám, az örök magyar küzdelemmel teli élethez híven, a felavatottak alig melegedhettek meg új egyenruhájukban s máris cselekvésre, áldozathozatalra hívta őket a veszélyben levő Haza. A kemény magyar sors végzése folytán, különböző harctereken többen hősi halált haltak, mások pedig súlyos szenvedést jelentő fogságba estek, vagy mártíromságot szenvedtek. A bekövetkezett súlyos időkben azonban, derék és hűséges magyar csendőrökhöz méltóan, a harminc közül egyetlenegy sem bizonyult méltatlannak arra a kiválasztottságra, amely hosszú évek példás szolgálatában maguknak megérdemelten kivívtak. A nemes magyar csendőrszellem igazi példaképeinek bizonyultak, ezzel is igazolva a magyar fajta, a magyar nép kiválóságát.

S most, utolsó szóként, hadd szóljanak azok a bajtársak, akik még életben vannak a harminc közül:

„Mi, kevés megmaradtok, nem felejtünk! Hét tengereken túlra kiható nagy szét-szóródottságunk dacára újra sorakozunk s

ha most már a múlt idők súlyától és az átélte megpróbáltatásoktól testben hajlottabban is, de lélekben és hitünkben meg nem törve, ismét vigyázzba állunk és úgy tisztelgünk elöttetek hős, halott Bajtársaink! S Ti, ott a Hadak Utján, a fényes csillagok felett, bizonyonnyal nemcsak látjátok ezt, de érzitek is azt a szeretetet és örök hűséget,

Egy szkv. m. kir. zászlós

Felvétel a Magyar Vitézi Rendbe.

vitéz Kisbarnaki Farakas Ferenc vezérezredes úr, a Magyar Vitézi Rend főkapitánya 1964. augusztus 20-án Szakály János őrmester bajtársunkat egy hazai kommunistaellenes szervezkedésben való részvételéért és hosszú börtönszenvedése miatt a Rendbe felvette és számára a 086. sz. okiratot kiadta.

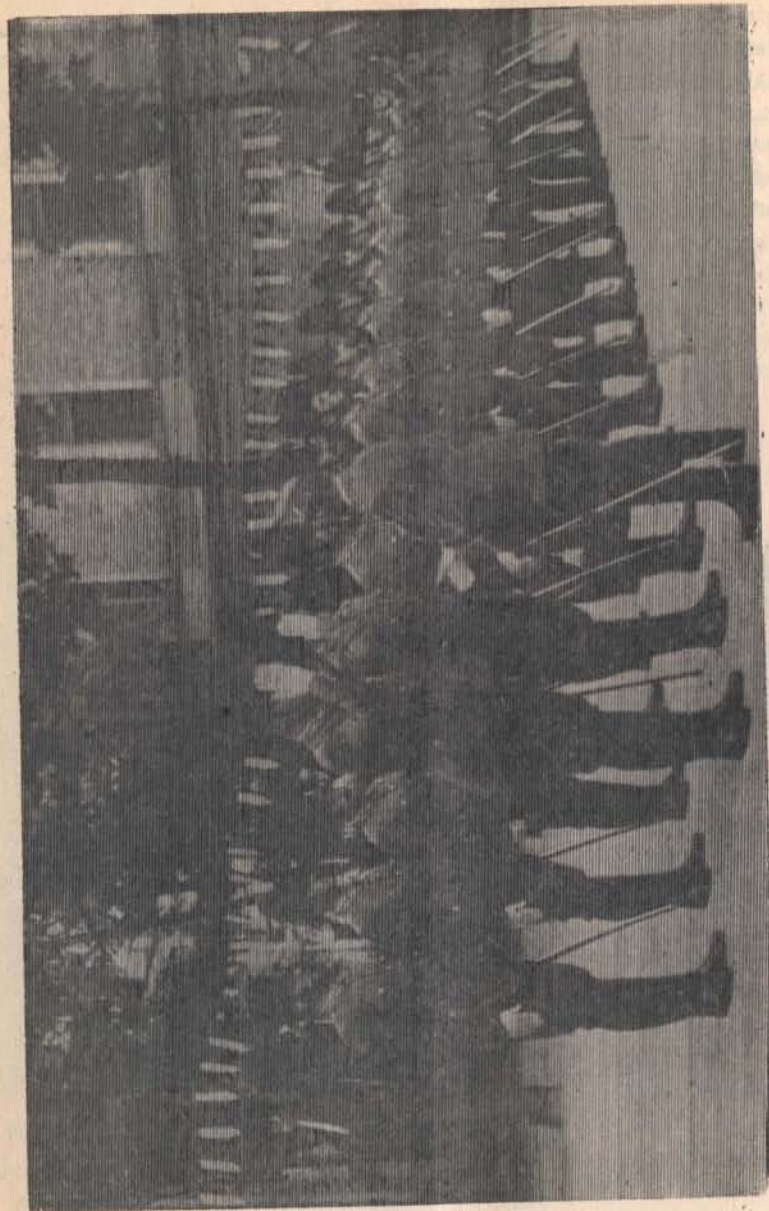
vitéz Szakály János őrmester úr előtt a m. kir. Csendőrség tiszteleg!

Tölgyesi Győző vezérőrnagy sírja az ottawai temetőben.

1890 - 1954

Zászlós avatás 1944. augusztus 20-án a budapesti Csendőrlaktanyában . . .

Bajtársaink írják . . .

... „A Bajtási Levél februári számában közölt megemlékező fényképek osztatlan sikert arattak és büszkén mutogattuk baráti és bajtársi körben. Célotokat így, nemkülönben az értékes és tartalmas számmal elértétek, ezért az itteniek egyhangú köszönetét ismételten tolmácsolom. Áldjon meg a Mindenható Isten továbbra is Benneteket energiával, erővel és ötlettel . . .” M. I. ezds úr nevében dr. T. Gy. szds, Sidney, Ausztrália

★

... „Havi jövedelmünk feleséggel 600 forint. Tizenegy tüdőgyulladás, egy koponyaűrgyulladás — csak a súlyosakat emlitem —, emberroncs lettem. 20 évvel ezelőtt nem tudtam ismét nyugdíjképes munkát vállalni. Mikor az ár visszahúzódott saját maga vájt medrében. kint maradtam a szárazon, mint hal, pusztulásnak kitéve. 32 évem nyugdíját szó nélkül beszüntették. Nem maradt más, csak a becsületem . . .” X. Y. ny. főtörm., Magyarország.

★

... „Ez az első alkalom, hogy érintkezésbe lépek az emigráns csendőrök vezetőségével. Elmúlt 8 éve, hogy szabad földön élek és örömmel veszem tudomásul, hogy a Nyugaton élő csendőrök így összetartanak. Különös örömmre szolgál a volt Csendőrségi Lapok folytatásaként megjelenő Bajtársi Levél, aminek 3 utolsó számát köszönettel megkaptam. A B. L. tartalma és célkitűzése mindenben megfelel a csendőrség régi szellemének . . . Magam az 1956-os forradalom leverése után szöktem Nyugatra. 15 évre voltam elítélve — nem csendőr mivelto mért, az csak súlyosbító körülmény volt —

hanem egy kommunistaellenes szervezkedés miatt, 6 évet töltöttem különböző börtönökben és munkatáborokban, mint politikai fogoly. Szenvedője voltam mindazon üldözéseknek és kínzásoknak, amikről a Nyugaton élő csendőr bajtársak többé-kevésbé hallottak. Megemlékezve otthoni bajtársainkról, elenyészően kevés kivétellel becsületesen megállták helyüket és nem olvadtak be semmiféle kommunista, vagy társutas szervezetbe. Még rendületlenül él bennük a hit és remény egy szebb és boldogabb jövő iránt . . . X. Y. őrm.”

★

... „A B. L. 1965. március—április, 3—4 számának 13. lapoldalán írt „Egyszáz-húsz kiderítetlen eset” margójára örömmel írom, hogy az eset valóban betű és szó szerint igaz történet. Nagy hibát követett el az akkori szakpk, mert mind az öpk, mind a nyomozó járőrök fáradtságos munkáját saját magának akarta elkönyvelni és mint a nyomozás vezetője, az eredményt megszerezni. Még vagyunk élő csendőrök, akik a nyomozásban tevőlegesen résztvettünk és nagyon jól emlékszünk mindenre. Vida József szkv, m. kir. csendőr őrmester.”

★

... „Itt elvárják tőlünk, letelepedett magyaroktól, hogy a politikai életben résztvegyünk. Steiermarkban tartományi kormányválasztás lesz. A választáson 4 párt indul. Én a Keresztény Demokrata párt oldalán vagyok, ennek külpolitikája az európai egység, mely az Uraltól az Atlanti óceánig terjed . . . B. J. szakv, Ausztria.

„A Magyar Nemzeti Bank értékeit, köztük az aranytartalékot is, csendőrök őrizték. D. L. szds parancsnoksága alatt harminc csendőr. Az úgynevezett „Aranyvonat”, Fertődobozon állott vagy 6 hétig, mert a pénzügyminiszter előbb államszerződést akart kötni a németekkel, ha kiviszük az értékeket. Ezt ugyan nem tudta megkötni, de végre az aranyvonat 1945. januárjában elindult Nyugatra Ausztriába, ahol Spital am Pryn-ben kaptunk megfelelő elhelyezést. A csendőrök ott, a kolostor kriptájában tárolt aranykincset őrizték és ezt az amerikai hadsereg katonáinak beérkezése után is fegyveresen teljesítették. Ez kétségtelenül a magyar csendőrség nemzetközi jóhírnevét igazolta. Később az aranyvonatot Frankfurt am Main-ba vitték és onnan adták ki az akkori magyarországi kormánynak. A csendőrök mindenütt az arannyal voltak. Mikor Budapesten az átadás megtörtént, nagy feltűnést keltettek, mert az akkori hatalom urai nagyon is vádásztak a csendőrökre és nagyon sajnálták, hogy nem foghatták el őket.

Nekem a legjobb tapasztalataim voltak a csendőrökről és példás fegyelmükről, megbízhatóságukról és emberséges magatartásukról többször volt alkalmam meggyőződni. A kakastollasok mindig megállották helyüket és ha mindenki ugyanúgy teljesítette volna hivatását és kötelességét, mint ők, akkor most nem idegenben kellene a rájuk vonatkozó adatokat összekeresgélni.

Magyar testvéri szeretettel köszöntöm a csendőr bajtársakat: von Temesváry László, a Magyar Nemzeti Bank volt elnöke.”

KAPTUK A KÖVETKEZŐ LEVELET:

Kedves Csendőr Bajtársaim!

Átlapozva a Bajtársi Levél számát, de

különösen a március—áprilisi utolsó levelet, az a jóleső érzés tölt el, hogy olyan szervezet vagytok, mely — jellemre és értékre igaz, válogatott magyarokból állott odahaza is, — itt kinn a hontalanság 20 éve után nemhogy a kiöregedés jeleit mutatná, hanem friss életerőről és arról az elszánt akaratról tanúskodik, hogy híven és becsülettel folytassa szolgálatát, a megváltozott viszonyokhoz alkalmazott más eszközökkel, más fegyverekkel.

Ezek a fegyverek pedig nem más, mint összetartás a szétszórtságban, fizikai anyagi áldozathozatal a keserves napi gondok mellett: aktív részvétel minden igaz megmozdulásban, magyar templomok, magyar iskolák, magyar lapok és segélyintézmények fenntartása, mind azt mutatják, hogy igen

„Bajtársak, feltámadunk!”

Az MHBK által elindított Széchenyi Alapítvány és Montreali Program sikeréhez olyan példás áldozatkészséggel állt az MKCSBK, amilyen példás vitézséggel harcolt a magyar csendőr a honvédekkel vállalva a Kárpátokban és a magyar rónán.

Külön elküldjük köszönetünket és bajtársi kézsorításunkat H. B. törm., Port Colborne-i csoport vezetőnek, dr. Sz. S. fhdg, Toronto-i csoport vezetőnek és K. K. szds-nak, a MKCSBK vezetőség elnökének

vitéz Duska László,

az MHBK Kanada-i Főcsoport

vezető helyettese,

a Magyar Nevelésügyi Bizottság vezetője

★

Ki érti meg?

hogy Észak-Vietnam bombázása felett még Tito is méltatlankodik, de nem méltatlankodott a 6 év alatt, amíg az észak-viet-

namiak halomra öldösték a védtelen dél-vietnamiakat?

hogy a kommunista eszme és terror alapján megépített — jelenlegi — magyar kormány nem kommunista kormányzat, hanem szocializmust építő csodaintézmény? hogy alig 10 éve, Görögországnak a felkért török önkéntes harcosok segítségével sikerült a polgárháborút szító kommunista cseléket megsemmisítenie és napjainkban; Cyprus sziget kisajátítása érdekében Görögország orosz segítséget kér Törökország ellen?

hogy a francia kormány elismerte kommunista Kínát, s ugyanakkor nagyon neheztel Marseille városra, amiért annak lakossága kommunistát választott polgármestereinek?

hogy az észak-vietnamiaknak is fáj, ha verik őket?

Igen, a politika néha piszkos és jellemtelen, főleg üzlet. Emlékezzünk Yaltára!

Beküldte: B—76.

Montrealból, 1965. április 28-i postabélyegzővel feladónélküli, olvashatatlan aláírással ellátott, 1965. májusi keltezésű levelet kaptunk, melynek írója segítyt kér egy kivégzett bajtársunk öreg édesanyja számára. A levél íróját a következőkre kérjük: levelét írja alá olvashatóan, a levélre írja rá pontos címét, a kivégzett bajtársunk adatait egyben közölje, hogy a népi veszteség listára felvehessük. A további kötelességeinket mi is tudjuk.

★

A Bajtársi Levélben megjelenő hírek, cikkek, közlemények nem jelentenek katonai titkot, arra azonban ügyeljünk, hogy a B. L. ne kerüljön ellenségeink kezébe, akik azt ellenünk kihatásnáthatják!

Távoli emigráns fények

Bajtárs! A Magyar Szent Korona emigrációban van Vele!

Él Burg Kastl, az egyetlen magyar humanista gimnázium, mely százával ontja évente a jövő magyar szellemi harc fegyverhordozóit!

Felállt a Magyar Egyetemi Tanszék Montrealban a múlt ősszel. Az innen kikerülő ifjúságunk előtt nyitva az út az Egyesült Államok és Kanada legmagasabb állásáig!

A harcmodor megváltozott, ma angolnyelvű könyveink és képzett ifjúságunk a harcosok!

Mi emigráns csendőrök minden erőnkkel támogatjuk a harcot!

Bajtárs, az idő körmünkre égett, cselekednünk kell.

HIVEN — BECSÜLETTEL — VITÉZÜL

MINDHALÁLIG!

Nyisd meg a hazátlanságban elfásult jó szívedet! Ma a Te anyagi áldozatod a fegyver Magyarországiért!

Lépj be tagnak az Amerikai Magyar Szépművés Céh-be.

Küldd rendszeresen adományodat a mi érdekeinket szolgáló lapunkra: a Bajtársi Levél-re.

Küldj rendszeres adományt a központi segélyalapra, hazai szenvedő Bajtársaink és árváink könnyeit töröld le vele.

Küldd be 25 dolláros adományodat, hogy készen legyünk, ha üt az óra!

Emigráns közösséged címe:

„MKCSBK” Hungarian Veterans, P. O. Box 65, Islington, Ontario, Canada.

AZ MKCSBK

ontariói (kanadai) csoportjai hatósági működési engedéllyel rendelkeznek.

A működési engedély (charter) kelte: 1962. szeptember 27.

Az engedélyt kiadta: Province of Ontario, Hon. John Yaremko, minister of citizenship, provincial secretary.

Angol hivatalos megnevezésünk: „Royal Hungarian Gendarmerie Veterans' Benevolent Association”.

Bejegyzés: November 12, 1962. No. 10, Liber 1163, Province of Ontario.

Feladataink:

Anyagilag segíteni rászoruló tagjainkat, azok családját adományokkal, gyűjtéssel, kölcsönnel.

Előadások, ünnepélyek (csendőrnapiak) rendezésével anyagi alapot létesíteni, ebből az alapból támogatni a rászoruló öreg, rokkant, munkanélküli bajtársainkat, azok hozzátartozóit, az özvegyeket, árvákat. Munkába juttatásban segíteni bajtársainkat.

Ápolni a szolgálati ideálokat s kegyelettel megőrizni emlékét a m. kir. Csendőrség azon volt tagjainak, akik a törvény és a rend szolgálatában és az ország védelmében életüket adták a Hazáért.

A Közösség tagjai 95%-ban a volt m. kir. Csendőrség hivatásos tagjaiból áll, 5% pedig a céljainkkal egyetértő csendőrbárát, tartalékos csendőr bajtársainkból.

A BAJTÁRSI LEVÉL a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösségnek, mint világszervezetnek központi tájékoztatója. Az MKCSBK alakulási éve: 1949.

KIADJA a MKCSBK Vezetőség. SZERKESZTI a Szerkesztő és Sajtó Bizottság. Minden cikkért, közleményért szerzője felelős.

Minden levelet, hírt, közleményt és pénzadományt a következő címre kérünk:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

Postafiókunkat egyházaink ajánlása után a kanadai postaügyi minisztérium (Ottawa) hivatalosan bejegyezte.

Bajtárs, bízz a MKCSBK Vezetőségében, mely személytelenül és önzetlenül intézi világszervezetünk tájékoztató, nyilvántartási és segélyügyi szolgálatát.

KÉRJÜK BAJTÁRSAINK ÖSZINTE KRITIKÁJÁT, ÓHAJÁT
A „BAJTÁRSI LEVEL”-LEL KAPCSOLATBAN!

★

SEGÉLYEZÉSRE RÁSZORULÓ EURÓPAI ÉS HAZAI BAJTÁRSOK
CIMEIT KÉRJÜK FELKUTATNI ÉS A KÖZPONTNAK BEKÜLDENI

★

BAJTÁRS!

EMIGRÁNS KÖZÖSSÉGED CIME:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA.

★

A Bajtársi Levél csendőrnapi száma jóval túlhaladta költségvetésünket.
Ha megnyerte tetszésedet, rendkívüli adományodat hálásan megköszöni a
B. L. szerkesztősége.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Amen.